

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

Ilham Aliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 206 (5437) 11 noyabr 2017-ci il. "Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

"Azərbaycan uğurlu, sürətli, dayanıqlı inkişaf nümunəsi göstərir"

Prezident İlham Əliyev Gəncə şəhərinə səfər edib

Səh → 2

12 noyabr -
Azərbaycan
Konstitusiyası
Günüdür

→ 7

Mehriban Əliyevanın
tapşırığı ilə Heydər Əliyev
Fondunun nümayəndələri
Ağdamda

→ 6

Yeni Azərbaycan
Partiyası ölkəmizin
ən güclü siyasi
qüvvəsidir

→ 8

Azərbaycan 2017-ci ildən
sonra da Əfqanıstanın
müdafiə və təhlükəsizliyinə
yardım edəcək

→ 8

Ermənistan ordusunda
rüşvət tüğyan edir

→ 8

Bu il nikahdan əvvəl
aparılan müayinələrdə
35 cütlükdə talassemiya
daşıyıcılığı
aşkar edilib

→ 14

→ 8

Zeyno Baran: Sopiq
festivali Azərbaycan
iqtisadiyyatını daha da
inkişaf etdirəcək

→ 13

Separatçı
meyillər Avropanı
çökdürə bilər

→ 16

"Qarabağ"- "Celsi"
oyununa 45 mindən
çox bilet satılıb

11 noyabr 2017-ci il

“Azərbaycan uğurlu, sürətli, dayanıqlı inkişaf nümunəsi göstərir”

Prezident İlham Əliyev Gəncə şəhərinə səfər edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 10-da Gəncə şəhərinə səfərə gəlib. AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə dövlətimizin başçısı ulu öndər Heydər Əliyevin şəhərin mərkəzində ucaldılan abidəsini ziyarət edərək, önünə gül dəstəsi qoydu. Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Elmar Vəliyev Prezident İlham Əliyevə abidənin ətrafında aparılan abadlıq-quruculuq işləri barədə məlumat verdi. Gəncənin Ulu Öndərin abidəsinin ucaldığı Heydər Əliyev adına baş meydanı şəhər sakinlərinin və qonaqların istirahəti üçün çox gözəl məkənlərdən biridir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 10-da Gəncə Dövlət Filarmoniyasının yeni binasının açılışında iştirak edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu mədəniyyət ocağının təməli Prezident İlham Əliyev tərəfindən 2012-ci ildə qoyulub. Burada inşaat işləri 2017-ci ilin noyabrında başa çatdırılıb. Dövlətimizin başçısı filarmoniyanın rəmzi açılışını bildiren lenti kəsdə və bina ilə tanış oldu.

Prezident İlham Əliyevə məlumat verildi ki, altımərtəbəli binada inzibati, məşq, qrim, rejissor və istirahət otaqları, bufet yaradılıb. Burada, eyni zamanda, 1200 nəfərlik konsert və 300 yerlik iclas zalları, 10 loja və 1 VIP loja da tamaşaçıların ixtiyarına veriləcək. Filarmoniyada kitab satışı da həyata keçiriləcək. Binanın üçüncü mərtəbəsinin eyvanında Üzeyir Hacıbəylinin, Fikrət Əmirovun, Qara Qarayevin, Niyazinin və Arif Məlikovun heykəlləri qoyulub. Ərazidə açıq havada yay konsert meydançası, baxış qülləsi, 500 avtomobil yerlik yeraltı dayanacaq və ümumi sahəsi 2 min kvadratmetr olan iki korpusdan ibarət ikimərtəbəli qalereya inşa edilib.

rət ikimərtəbəli qalereya inşa edilib.

Filarmoniyanın yeni binasında mədəni tədbirlərin yüksək səviyyədə keçirilməsi, əməkdaşların və yaradıcı kollektivlərin səmərəli fəaliyyəti üçün hertərəfli şərait yaradılıb. Gəncə Dövlət Filarmoniyasının yeni binasının istifadəyə verilməsi Azərbaycanda mədəniyyət sahəsinə göstərilən dövlət qayğısının əyani təsdiqidir. Filarmoniyanın ətrafında geniş abadlıq-quruculuq işləri aparılıb, dekorativ gül kolları ekilib. Binanın qarşısında iki fəvvarə quraşdırılıb və milli ornamentlərlə bəzədilib.

Sonra Prezident İlham Əliyev Gəncə şəhəri ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdü. Dövlətimizin başçısı görüşdə nitq söylədi.

Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, Gəncə qədim mədəniyyət mərkəzidir. Gəncədə bütün dövrlərdə ədəbiyyat, incəsənət, memarlıq sənəti inkişaf edib. Odur ki, Gəncənin bugünkü qədim siması onun zəngin tarixini əks etdirir: “Gəncə dahi Nizaminin yurdu. Azərbaycan xalqının Gəncədə yaşayıb yaratmış görkəmli nümayəndələri bizim milli sər-

vətimizdir. Əlbəttə, Gəncə kimi gözəl, qədim şəhərə çox gözəl filarmoniya binası da lazım idi. Gəncəlilər bir neçə il bundan əvvəl bu təkliflə müraciət etdilər və göstəriş verildi ki, filarmoniya tikilsin. Gəncənin demək olar ki, ən gözəl yerlərindən biri seçildi və çox gözəl memarlıq üslubunda filarmoniya tikildi. Burada iki konsert zalı yaradılıb. Böyük konsert zalının oturmaçalarının sayı 1200-dür, yəni, çox böyük konsert zalıdır. Filarmoniyanın ümumi sahəsi 40 min kvadratmetrə yaxındır. Onu da qeyd etməliyəm ki, Bakı Filarmoniyası ilə müqayisədə Gəncə Filarmoniyası həm böyükdür, həm daha da əzəmətlidir, möhtəşəmdir, gözəldir. Əlbəttə, belə gözəl binada keçiriləcək tədbirlər, konsertlər, tamaşalar əminəm ki, gəncəlilər üçün çox xoş olacaq.

Ardı Səh. 3

“Azərbaycan uğurlu, sürətli, dayanıqlı inkişaf nümunəsi göstərir”

Prezident İlham Əliyev Gəncə şəhərinə səfər edib

Əvvəli-Səh-2

Gəncə qədim mədəniyyət mərkəzidir və öz qədimliyini saxlamaqla bu gün yeniləşir, gözəlləşir. Mən son illər ərzində Gəncədə dəfələrlə olmuşam. Bu, mənim Prezident kimi Gəncəyə 15-ci səfərimdir. Gəncənin yeniləşməsi ilə bağlı bir çox addımlar atılıb. Bu gün həm qədim, həm müasir Gəncə nəinki Azərbaycanın, regionun mərkəzlərindən biridir. Burada infrastrukturla bağlı bir çox layihələr icra edilib. Qazlaşdırma 100 faiz səviyyəsindədir, elektrik enerjisi tam təmin edilir, içməli su layihəsi icra olunur. Bildiyiniz kimi, bu layihə çox böyük vəsait tələb edən layihədir, texniki cəhətdən də o qədər də asan layihə deyil. Bu layihənin icrası üçün əlavə addımlar atılacaq. Əminəm ki, 2019-cu ildə Gəncədə içməli su problemi də tamamilə aradan qaldırılacaq və sa-

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin əməkdaşlarının “Tərəqqi” medalı ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

uğurlarımızın təməlinə Azərbaycan xalqının zəhməti dayanır. Bu gün hər bir yerdə inkişaf göz qabağındadır. Həm Bakıda, həm Gəncədə, həm də bütün bölgələrdə, bütün şəhərlərdə vətəndaşlar çox böyük həvəslə quruculuq işlərində iştirak edirlər.

Ölkəmizin çox böyük potensialı var - ilk növbədə, insan kapitalı. Biz vəsaiti əsasən insan kapitalına yönəlmişik. Əlbəttə ki, iqtisadiyyatımızın dayağı olan enerji sektorunu, qeyri-neft sektorunu, kənd təsərrüfatını, sənaye istehsalını da inkişaf etdiririk. Ona görə, bu gün dünya xəritəsinə baxanda, - əlbəttə, mən Azərbaycanı heç bir ölkə ilə müqayisə etmək istəmirəm, - istər-istəməz görürük ki, doğrudan da Azərbaycan uğurlu, sürətli, dayanıqlı inkişaf nümunəsi göstərir. Bu, bizi çox sevindirir. Biz bu ili də yaxşı göstəricilərlə başa vuracağıq. Gələn il daha da uğurlu olacağıdır.”

Sonra Gəncə Dövlət Filarmoniyasının direktoru, Xalq Artisti Samir Cəfərov, AMEA-nın Gəncə bölməsinin sədri, akademik Fuad Əliyev, Xalq Artisti Pərvanə Qurbanova çıxış etdilər. Sonda xatirə şəkl çəkdirildi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 10-da Gəncəyə səfəri çərçivəsində “Majestic Palace” otelinin tikintisi ilə tanış olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısına tikinti işlərinin gedişi ilə bağlı məlumat verildi. Bildirildi ki, 104 yerlik otelin inşasına 2015-ci ilin aprelinə başlanılıb. Hazırda inşaat işlərinin son mərhələsi həyata keçirilir. Otelin binası 7 mərtəbəlidir. Burada biri kral, 8-i suite, 10-u delüks və 33-ü standart olmaqla, ümumilikdə 52 otaq yaradılacaq. Otelde 120 nəfərlik restoran, 20 yerlik iclas zalı da olacaq. Tikinti işləri zamanı 50 avtomobil yerlik yeraltı dayanacaq inşa edilib. Otelin dayanıqlı elektrik enerjisi ilə təminatı üçün ərazidə 1000 kV-luq transformatorun və 1500 kV-luq generatorun quraşdırılması nəzərdə tutulub. Bu cür müasir otelin yaradılması, ilk növbədə, Gəncənin turizm potensialının daha da artırılmasına töhfə verəcək. Prezident İlham Əliyevə, həmçinin şəhərdə aparılan abadlıq-quruculuq işlərinin layihələri barədə məlumat verildi.

kinlər 24 saat təmiz içməli su ilə təmin olunacaqlar.

Yol infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi, müasirləşməsi üçün addımlar atılıb, yenə də atılacaq. Bakı-Gəncə avtomagistralı dünyanın ən yüksək standartlarına cavab verir, dördzolaqlı gözəl, hamar, sürətli bir yoldur. Biz gələn ildən başlayaraq Gəncə-Gürücün sərhədi avtomobil yolunu da genişləndirəcəyik. Bizim həm digər şəhərlərimizə, həm də sərhədə gedən bu

yol indi ikizolaqlıdır, genişləndirildikdən sonra dördzolaqlı olacaq.

İstəyirəm gəncəlilər onu da bilsinlər ki, Bakı-Gəncə sürət qatının işə salınması ilə bağlı məsələlərin araşdırılması üçün mənim tərifimdən göstəriş verilmişdir. Bilirsiniz ki, indi Azərbaycan dünyanın ən müasir qatarlarını alır və bu proses davam etdiriləcək. Birinci sürət qatarları Bakı-Sumqayıt, Bakı-Gəncə qatarları olacaqdır. Dəmir yolunun yenidən qurulması prosesi uğurla gedir. Bakı-Böyük

Kəsik dəmir yolu indi də təbii ki, tam istismardadır, ancaq o yolun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması nəticəsində qatarların sürəti təqribən 120 kilometrə bərabər olacaq. Beləliklə, Bakıdan Gəncəyə qatarla çox qısa müddət ərzində və çox komfortlu şəkildə gəlmək mümkün olacaqdır. Bütün bu layihələr ona görə icra edilir və ediləcək ki, biz insanlar üçün daha da yaxşı şərait yaradaq, insanlar daha yaxşı yaşasınlar. İnfrastruktur layihələrinin icrası məhz bu məqsədi güdür.

Onların bir çoxu həll olunub, qalan məsələləri də həll edəcəyik.”

Dövlət başçısı daha sonra bildirib ki, Gəncədən keçəcək Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun açılışı tarixi hadisədir: “Biz bu tarixi layihəni qonşu ölkələrlə birlikdə reallaşdırdıq. “Azəri-Çıraq-Günəşli” yatağının istismar müddətinin uzadılması ölkəmizə on milyardlarla dollar əlavə sərmayə gətirəcək. Bütün bunlar ölkəmizin xeyrinə işləyir. Həm iqtisadiyyatımız, həm də siyasi gücümüz artır. Bütün

11 noyabr 2017-ci il

“Azərbaycan uğurlu, sürətli, dayanıqlı inkişaf nümunəsi göstərir”

Prezident İlham Əliyev Gəncə şəhərinə səfər edib

da əsaslı təmir və yenidənqurma işlərinə 2015-ci ilin may ayında başlanılıb və 2017-ci ilin noyabrında tam başa çatdırılıb. Binaın hər iki korpusu 4 mərtəbədə ibarətdir. Burada 80 sinif otağı, fizika, kimya, biologiya laboratoriyaları, 2 informatika otağı, kitabxana, 200 yerlik akt zalı, idman zalı və 100 yerlik bufet var. Qeyd edilib ki, hazırda bu məktəbdə 1157 şagird təhsil alır. Onların təlim-tərbiyəsi ilə 109 müəllim məşğul olur. Bu təhsil ocağı həmişə məzunları ilə fəxr edib. Diqqətə çatdırılıb ki, məktəbin məzunları arasında 4 elmlər doktoru, 36 elmlər namizədi var. Ali məktəblərə qəbulun nəticələrinə görə, son 3 ildə 160 məzun tələbə adı qazanıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 10-da Gəncədə Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin tələbələri üçün yeni inşa edilmiş 514 yerlik yataqxana kompleksinin açılışında iştirak edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı yataqxana kompleksinin rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi. Kənd təsərrüfatı naziri Heydər Əsədov Prezident İlham Əliyevə məlumat verdi ki, hazırda universitetdə 4834 nəfər tələbə bakalavriat pilləsi üzrə təhsil alır. Onlardan 3883 nəfər əyani və 951 nəfər qiyabi bölmələrdə oxuyur. Əyani bölmədə təhsil alan tələbələrin 75 faizi respublikanın müxtəlif şəhər və rayonlarından gəlmiş gənclərdir.

Bu təhsil ocağının 520 yerlik yeni tələbə yataqxanası 2016-cı ildə Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə istifadəyə verilib. 2015-ci ildə 514 yerlik daha bir yataqxana kompleksinin tikintisinə başlanılıb və burada inşaat işləri 2017-ci ilin oktyabrında tam başa çatdırılıb. Ümumi ərazisi 13 640 kvadratmetr olan kompleks dördü 7 mərtəbəli və biri 6 mərtəbəli olmaqla 5 korpusdan ibarətdir. Kompleksdəki

257 otağın hamısı zəruri mebel və inventarla təchiz edilib. Hər mərtəbədə istirahət guşələri və mətbəx yaradılıb. Burada qeydiyyat şöbəsi, 120 nəfərlik akt və fitness zalları, kafe, kişi bərbərxanası, qadın salonu, atelye, mağaza, camaşırxana, kitabxana, müayinə otağı və stomatoloji kabinet, valideynlərlə görüş otağı yaradılıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 10-da Gəncədə “Grand Qafqaz” Ticarət Kompleksinin açılışında iştirak edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Elmar Vəliyev Prezident İlham Əliyevə “Grand Qafqaz” Ticarət Kompleksi barədə məlumat verdi. Bildirildi ki, kompleksin inşasına 2014-cü ilin may ayında başlanılıb, 2017-ci ilin oktyabr ayında isə tikinti işləri başa çatdırılıb. Ümumi ərazisi 20 hektar, tikintialtı sahəsi isə 83 min 500 kvadratmetr olan kompleksdə hər biri 44 min 100 kvadratmetrlik “modul” tipli beş “Yaşıl market” topdansaş mərkəzi inşa edilib. Burada kənd təsərrüfatı və ərzaq məhsullarının saxlanması üçün ay ərzində min ton məhsul qəbul etmə imkanına malik, ümumi sahəsi 4 min 500 kvadratmetr olan anbar tikilib, 5 min 400 kvadratmetr sahədə soyutma sistemi quraşdırılıb. Kənd təsərrüfatı məhsullarının satışı üçün 9 min kvadratmetr sahədə 2 min 500, o cümlədən meyvə-tərəvəz məhsulları üçün 2 min, ət və süd məhsulları üçün 500 satış yeri yaradılıb.

“Bazar Store” MMC-nin “Grand Qafqaz” Ticarət Kompleksində iri və xırdabuynuzlu heyvanların və quşların kəsimi, həmçinin diri balıqların satışı üçün 3 min 500 ticarət obyektı tikilib. Burada 1,3 hektar ərazidə avtopark yaradılıb.

Ardı Səh. 5

Əvvəli-Səh-3

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 10-da “Gəncə Mall” Ticarət Mərkəzində yaradılan şəraitlə tanış oldu. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısına ticarət mərkəzində yaradılan şəraitlə bağlı məlumat verildi. Bildirildi ki, Heydər Əliyev prospekti ilə Həsən Əliyev küçəsinin kəsişməsində yerləşən “Gəncə Mall”un inşasına 2014-cü ilin avqust ayında başlanılıb və 2017-ci ilin oktyabr ayında tikinti işləri başa çatdırılıb. Bu ticarət kompleksinin ümumi sahəsi 26 min 293 kvadratmetr, ticarət sahəsi isə 11 min kvadratmetrdir. Səkkiz mərtəbədə ibarət mərkəzin binasının dörd mərtəbəsi zirzəmi səviyyəsindədir. Zirzəmilərin 1-ci, 2-ci və 3-cü mərtəbələrində 411

avtomobil tutumlu yeraltı dayanaq yaradılıb. Dövlətimizin başçısı ticarət mərkəzindəki “Bravo” supermarketində şirniyyatın dadına baxdı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 10-da İsmət Qayıbov adına Gəncə şəhər 1 saylı tam orta məktəbin binasında aparılan əsaslı təmir və yenidənqurma işlərindən sonra yaradılan şəraitlə tanış olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısına məktəbin binasında aparılan əsaslı təmir və yenidənqurma işləri ilə bağlı məlumat verildi. Bildirildi ki, ümumi sahəsi 4,8 hektar olan məktəb 2140 şagird yerlikdir. Məktəbin 980 şagird yerlik birinci korpusu 1934-cü ildə, 1160 şagird yerlik ikinci korpusu isə 1974-cü ildə inşa edilib. Bura-

“Azərbaycan uğurlu, sürətli, dayanıqlı inkişaf nümunəsi göstərir”

Prezident İlham Əliyev Gəncə şəhərinə səfər edib

Əvvəli-Səh-4

Ticarət kompleksinin istifadəyə verilməsi nəticəsində 5 min nəfər yeni iş yeri ilə təmin ediləcək. Prezident İlham Əliyev kompleksin meyvə-tərəvəz satış sahəsi ilə tanış olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 10-da Gəncədə Mirzə Şəfi Vazeh muzeyinin açılışında iştirak edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə inşa edilən muzey binasının rəmzi açılışını bildiren lenti kəsdi.

Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına əsasən Gəncədə tarixi-mədəni irsin qorunması və təbliği istiqamətində görülən işlər 2017-ci ildə də davam etdirilir. Bu məqsədlə Gəncədə XIX əsrdə yaşamış Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, böyük şair və tanınmış maarifçi Mirzə Şəfi Vazehin adını daşıyan muzey yaradılıb. Mirzə Şəfi Vazeh 1794-cü il iyunun 14-də Gəncədə anadan olub. Erkən yaşlarından poeziyaya böyük həvəs göstərən Mirzə Şəfi Vazeh mədərsədə dinin əsaslarını öyrənib, burada təhsilini başa çatdırdıqdan sonra isə ərəb və fars ədəbiyyatı, Azərbaycan və rus klassiklərinin əsərləri, sufilik fəlsəfəsi ilə dərinləndirilib. Ərəb və fars dillərini öyrəndikdən sonra Şərqi bir çox klassiklərinin yaradıcılığı ilə yaxından tanış olub. Cavad xanın qızı Püstə xanımın yanında mirzəlik edən Şəfi sonralar Vazeh təxəllüsü ilə Azərbaycan və fars dillərində şeirlər yazaraq bu dillərin poeziya ənənələrini inkişaf etdirib. Şair öz əsərlərində insan ruhunun özəmətinə, sevgi, həyat eşqi, gözəllik kimi

dəyərləri vəsf edirdi. Vazeh “Kitabi-türki” adlı ilk Azərbaycan dili dərsliyinin müəlliflərindən biri olub. Şair sonradan yaradıcılığını Tiflisdə davam etdirib. O, 1820-ci illərdə Gəncədə yaratdığı “Divani-Hikmət” ədəbi məclisinin fəaliyyətini 1844-cü ildə Tiflisdə yənidən bərpa edib. Həmin dövrün tanınmış şair, yazıçı və filosoflarının çoxu, o cümlədən Vazehin şagirdi və davamçısı Mirzə Fətəli Axundzadə axşamlar tez-tez bu məclisdə toplaşdılar. O vaxt Qafqaza gəlmiş alman şairi və şərqişünası Fridrix fon Bodenshtedt də sözün həqiqi mənasında mədəniyyət və ədəbiyyat ocağı olan, Qərbi Avropa, rus və Azərbaycan poeziyasını özündə bir-

ləşdirən “Divani-Hikmət” məclisinə gəlir, burada Vazehdən fars və Azərbaycan dili dərsləri alırdı. Vazehdən Şərqi dilləri dərsi alan Bodenshtedt Almaniya qayıtdıqdan sonra şairin şeirlərini tərcümə edərək nəşr etdirir. Onun tərcüməsində Mirzə Şəfi Vazehin şeirləri dünya şöhrəti qazanır. Bir sözlə, milli poeziyamızın klassiki Mirzə Şəfi Vazehin yaradıcılığı Azərbaycan ilə Avropa arasında ədəbi-mədəni əlaqələrin inkişafında mühüm yer tutur.

Dövlətimizin başçısına muzeydə görülən işlərlə bağlı məlumat verildi. Bildirildi ki, şəhərin “Gülüstən” ərazisində yerləşən muzeyin inşasına 2016-cı ilin martında başlanıb və tikinti işləri

2017-ci ilin noyabrında sona çatdırılıb. Milli memarlıq üslubunda inşa olunan muzeyin ətrafında Mirzə Şəfi Vazehin adını daşıyan park salınıb. Azərbaycan mədəniyyəti və incəsənətinin təbliği xüsusi önəm verən Heydər Əliyev Fondu da Mirzə Şəfi Vazehlə bağlı 2007-2015-ci illər ərzində müxtəlif kitablar nəşr etdirib. Dövlətimizin başçısına məlumat verildi ki, Mirzə Şəfi Vazehin Almaniyada 1850-ci ildən 1924-cü illərə qədərki dövrə nəşr olunmuş kitabları Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin təşəbbüsü və dəstəyi ilə 2014-cü ildə Azərbaycana gətirilib. Həmin kitablar muzeydə sərgilənir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 10-da Gəncədə görkəmli dövlət xadimi Əziz Əliyevin adını daşıyan mədəniyyət və istirahət parkının açılışında iştirak edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı parkın rəmzi açılışını bildiren lenti kəsdi. Parkda

rülüb. Burada dörd fəvvarə quraşdırılıb. Yeni istirahət məkanında sakinlərin, eləcə də uşaqların asudə vaxtlarının səmərəli təşkili üçün hər cür şərait yaradılıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 10-da Gəncəyə səfəri çərçivəsində 2x40 meqavat-amper (mVA) gücündə 110/35/10 kilovoltluq (kV) “Yeni Gəncə” yarımstansiyasının açılışında iştirak edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, “Əziz-Şir” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Baba Rzayev görülən işlərlə bağlı dövlətimizin başçısına ətraflı məlumat verdi. Bildirildi ki, yarımstansiyanın ümumi sahəsi 11 min kvadratmetr təşkil edir. Burada 110, 35 və 10 kV-luq qapalı paylayıcı qurğular, elektrik avadanlıqları, elektron tipli rele mühafizəsi və avtomatikası, texniki online nəzarət şkafları, açılma və qoşulmaların avtomatik idarəetmə sistemi quraşdırılıb. Yarımstansiya binasının zirzəmisində 35 və 10 kV-luq kabel kanallarının estakadası və şkafları yerləşdirilib. Bununla yanaşı, yarımstansiyanı qidalandıran 110 kV-luq I və II “Yeni Gəncə” hava xətləri 24 kilometrlik hissəsi yənidən qurulub. Gəncə şəhərinin mərkəzi hissəsinin 30 faizdən çoxunun elektrik enerjisi ilə təminatında 110/35/10 kV-luq “Yeni Gəncə” yarımstansiyası mühüm əhəmiyyətə malikdir. Eyni zamanda, “Yeni Gəncə” yarımstansiyasından çıxan 10 kV-luq “Yeni Gəncə” və 10 kV-luq IV “Yeni Gəncə” hava xətlərindən 30 min abonent elektrik enerjisi ilə təchiz olunur.

Dövlətimizin başçısı yarımstansiyanı işə saldı. Ümumilikdə son 2 ildə 89 min abonent olan Gəncə Elektrik Şəbəkəsinin xidməti ərazisində elektrik təchizatının yaxşılaşdırılması, elektrik enerjisi verilişində yaranan fasilələrin qarşısının alınması məqsədi ilə 35 kV-luq “Nizami” yarımstansiyası inşa olunub, şəhər ərazisində yüksək gərginlikli 110/35 kV-luq hava xəttinin əvəzinə 3,1 kilometr, aşağı gərginlikli 10/6 kv-luq hava xəttinin əvəzinə isə 75,5 kilometr yeraltı kabel və Gəncə şəhərində 4 kilometr 110 kV-luq, 2 kilometr 35 kV-luq, 20,2 kilometr 10/6 kV-luq hava xətləri çəkilib, 305 kilometr-dən çox magistral, 92 kilometrə yaxın abonent xətti özünüdaşıyan izolyasiyalı naqillərlə əvəz edilib. Şəhərdə 75 yeni komplekt transformator məntəqəsi, eyni zamanda, 4211 saygac quraşdırılıb. Ən son texnologiyalara əsaslanan bu cür layihələr həm Gəncədə, həm də digər bölgələrdə yənidənqurma tədbirlərinin ardıcıl olaraq həyata keçirildiyini bir daha göstərir.

görkəmli dövlət xadimi Əziz Əliyevin abidəsi ucaldılıb. Abidənin postamentlə birlikdə hündürlüyü 4 metrdir. Prezident İlham Əliyev abidənin önünə gül dəstəsi qoydu.

Dövlətimizin başçısına parkda yaradılan şəraitlə bağlı məlumat verildi. Bildirildi ki, ümumi ərazisi 2 hektar olan park şəhərin “Gülüstən” yaşayış massivindəki Əziz Əliyev prospektində yerləşir. Bu istirahət məkanının inşasına 2016-cı ilin martında başlanılıb, tikinti işləri 2017-ci ilin oktyabrında başa çatdırılıb. Parkın ərazisində yaşıllıq zolaqları salınıb, dekorativ gül kolları ekilib, geniş abadlıq-quruculuq işləri gö-

11 noyabr 2017-ci il

Mehriban Əliyevanın tapşırığı ilə Heydər Əliyev Fondunun nümayəndələri Ağdamda

daim uğurlu layihələr həyata keçirir və RiİB də onların sırasında. Milli Məclisin deputatı qeyd edib ki, RiİB ilk dəfə Azərbaycanın bölgələrində könüllülük hərəkatının formalaşmasına və fəal gəncləri ətrafında toplamağa nail olub. "RiİB sizinlə birgə uğur qazana bilər", - deyə Fuad Muradov bildirdi.

Görüşdə Ağdam rayon gəncləri müxtəlif təklif və müraciətlərlə çıxış ediblər. Qeyd olunub ki, RiİB-in Ağdam rayonunda həyata keçirdiyi layihələrdə iştirak edən 20 nəfər işlə təmin olunub. Görüşdə, həmçinin Ağdam rayon orta ümumtəhsil məktəbləri məzunlarının yüksək nəticə əldə etdikləri, bu il 519 nəfərin ali məktəblərə qəbul olunduğu bildirilib. Həmin

bəsi veteranları və əlillərinin bu addımları yüksək qiymətləndirdiyini qeyd edib.

Görüşdə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda döyüşlərdə iştirak etmiş şəxslərin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, Qarabağ uğrunda döyüşlərdə əlil olmuş bəzi sakinlərin əlil arabaları ilə təmin edilməsi ilə bağlı təkliflər səsləndirilib. Anar Ələkbərov qaldırılan məsələlərin araşdırılacağını və müvafiq köməklik göstəriləcəyini bildirdi.

Daha sonra Ağdam Rayon Mərkəzi Xəstəxanasına bir ədəd təcili tibbi yardım maşını təqdim olunub. Qeyd edək ki, rayon ərazisində 95 minə qədər əhali yaşayır. Əhali sıxlığını və çağırışların çoxluğunu nəzərə alaraq xəstəxa-

təhsil imkanlarının genişləndirilməsi, müxtəlif xəstəliklərdən əziyyət çəkənlərə, xüsusi qayğıya ehtiyacı olan şəxslərə dəstək göstərilməsi istiqamətində işlərin həyata keçirildiyi bildirilib.

Anar Ələkbərov RiİB-in fəaliyyəti dövründə yüksək nəticələr əldə olduğunu və gələcəkdə bölgələrdə həyata keçirilən layihələrin genişləndirilməsinin nəzərdə tutulduğunu deyib. "Biz sizi RiİB-in fəaliyyətini yaxından izləməyə və layihələrdə daha fəal iştiraka çağırırıq. Layihələrimizi siz gənclərə arxalanaraq həyata keçiririk", - deyə Anar Ələkbərov bildirdi. O, gəncləri RiİB-in rəsmi saytı, sosial şəbəkələrdəki rəsmi səhifələri, ictimai birliyin "Qaynar xətti" vasitəsilə təklif və müraciətlərini çatdırmağa, təşkilatın elektron platformalarında fəal olmağa çağırıb.

Milli Məclisin gənclər və idman komitəsinin sədri Fuad Muradov bildirdi ki, bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə həyata keçirilən layihələr, proqramlar, həmçinin dövlət proqramlarının icrası üzrə uğurlu nəticələr əldə edilib. O, bu siyasətə dəstək olaraq Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi layihələr barədə məlumat verib. Bildirdi ki, Fond

gənclərdən bəzilərinin ödənişli əsaslarla təhsil aldıkları qeyd edilib və onların təhsil haqqının ödənilməsinə, eləcə də müalicəyə ehtiyacı olan bəzi sakinlərə dəstək göstərilməsi təklif olunub.

Daha sonra Qarabağ müharibəsi veteranları və əlilləri ilə görüş keçirilib. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda döyüşlərdə iştirak etmiş şəxslərə, şəhid ailələrinə qayğının daim Heydər Əliyev Fondunun və Fondun prezidenti Mehriban Əliyevanın diqqət mərkəzində olduğu qeyd edilib. Anar Ələkbərov veteranların gənclərin milli, vətənpərvər ruhda yetişməsi istiqamətində layihələrə dəstək verməsinin vacib olduğunu bildirdi. Təxris Olunmuş Hərbiçilərin Gəncləri Maarifləndirmə İctimai Birliyinin sədri Emin Həsənlı qeyd edib ki, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti təyin olunandan sonra ilk görüşü məcburi köçkünlərlə olub, onların mənzillə bağlı problemləri həllini tapıb, 2016-cı ilin aprel döyüşlərində yaralanmış əsgər və zabitlər Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin edilib. Emin Həsənlı şəhid ailələrinin, Qarabağ mühari-

na üçün Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Səhiyyə Nazirliyi əlavə bir ədəd təcili tibbi yardım maşını ayırıb.

Heydər Əliyev Fondunun nümayəndələri, həmçinin Ağdam Muğam Mərkəzinin tikintisinin gedişi ilə tanış olublar.

Ağdam Muğam Mərkəzi Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və dəstəyi ilə inşa olunur. Mərkəzin binasının ümumi sahəsi 1800, ümumi daxili sahəsi isə 1580 kvadratmetr olacaq. Burada 328 yerlik zal, foye, qalereya, dekorasiya, qrim, gözlemə və dərs otaqları yaradılacaq. Mərkəz Azərbaycan xalqının zəngin milli mədəni sərəvəti olan muğamın yaşadılması və təbliği məqsədilə inşa olunur.

Heydər Əliyev Fondunun nümayəndələri Ağdam rayonunda ictimaiyyət nümayəndələri ilə görüşlər keçirib, bu görüşlərin davamı olaraq kəndlərdə müxtəlif ailələrdə, o cümlədən şəhid ailəsində görüşdə olublar. Görüşlərdə RiİB-in layihələrində ictimaiyyət nümayəndələrinin fəal iştirakının vacibliyi qeyd olunub. RiİB-in müxtəlif regionlarda nümayəndələrinin fəaliyyət göstərdiyi, hər bir kəsin daim təkliflərlə onlara müraciət edə biləcəkləri bildirilib.

Heydər Əliyev Fondunun "Regional İnkişaf" İctimai Birliyinin (RiİB) nümayəndələri noyabrın 9-da Ağdam rayonunda görüşlər keçiriblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Ağdam rayon Heydər Əliyev Mərkəzində gənclərlə keçirilən görüşdə Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidentinin köməkçisi, Heydər Əliyev Fondunun icraçı direktoru Anar Ələkbərov bir ildir fəaliyyət göstərən RiİB-in həyata keçirdiyi layihələr, görülmüş işlər barədə məlumat verib. Onun sözlərinə görə, RiİB əhali ilə daha sıx ünsiyyətin yaradılması, ictimai nəzarətin həyata keçirilməsi istiqamətində fəaliyyət göstərir. RiİB-in layihələrində gənclərin fəal rol oynadığını deyən Anar Ələkbərov Ağdam rayon gənclərini də qurumun fəaliyyətində aktiv işti-

raka, bölgənin inkişafı istiqamətində ideya və təkliflər irəli sürməyə çağırıb.

Budəfəki görüşün 9 noyabr - Dövlət Bayrağı Gününe təsadüf etdiyini deyən Anar Ələkbərov Fondun prezidenti Mehriban Əliyevanın təbrikini görüş iştirakçılarına çatdırıb. Anar Ələkbərov üçrəngli bayrağımızın Azərbaycanın bütün bölgələrində - Ermənistanın işğalı altında olan rayonlarımızda da dalğalanacağına əminliyini bildirib.

Heydər Əliyev Fondunun mədəniyyət, təhsil, səhiyyə və sosial sahələrdəki layihələri barədə məlumat verilərək bildirilib ki, RiİB-ə daxil olan ictimai xarakterli müraciətlərin hər birinə diqqətlə yanaşılır və onların həlli istiqamətində iş aparılır.

RiİB tərəfindən gənclərin bacarıq və qabiliyyətlərinin inkişafı,

12 noyabr - Azərbaycan Konstitusiyası Günüdür

Milli Konstitusiya suveren dövlətçilik tariximizdə yeni mərhələ açdı

Hər il 12 noyabr - Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının qəbul olunduğu gün ölkəmizdə rəsmi dövlət bayramı kimi qeyd olunur. Bu gün artıq ilk Milli Konstitusiyamızın qəbul edilməsindən 22 il ötür. Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin, bilavasitə təşəbbüsü və müəllifliyi ilə hazırlanan və qəbul olunan ilk Milli Konstitusiya çağdaş dünyanın ən mütərəqqi konstitusiyalarından biri olmaqla, suveren dövlətçilik tariximizdə yeni mərhələ açdı. 1995-ci il noyabrın 12-də Azərbaycan xalqı çoxəsrlik dövlətçilik ənənələrini davam etdirərək, ümumxalq səsverməsi - referendum yolu ilə özünün ilk Milli Konstitusiyasını qəbul edərək, Ana Qanunumuzda qanunçuluğu ideya və dəyərlər sistemi kimi təsbit etmiş oldu.

Konstitusiyanın qəbul edilməsi xalqımızın tarixi ənənələrinə uyğun olan və eyni zamanda, ölkəmizdə müasir dünyanın tələblərinə cavab verən demokratik və hüquqi və dünyəvi dövlət quruculuğu, siyasi sistemin və hüquq sisteminin inkişafı üçün möhkəm özülün yaradılması baxımından mühüm hadisə oldu.

Konstitusiyanın qəbulundan sonra ölkəmizdə bütün sahələrdə, xüsusən də, hüquqi dövlət quruculuğu və insan haqlarının təmini sahəsində əhəmiyyətli dəyişikliklər baş verdi. Hakimiyyət bölgüsü prinsipinin daha ardıcıl həyata keçirilməsi üçün məhkəmə-hüquq islahatları aparıldı, respublikamız insan hüquqları sahəsində bir çox konvensiyalara qoşuldu, vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının qorunması üçün ölkə daxilində yeni mexanizmlər yaradıldı.

Azərbaycan Respublikasının Əsas Qanununun qəbulu təkə ölkədə yeni hüquqi bazanın yaradılması demək deyildi. Bu, mahiyyət etibarilə Azərbaycanda müstəqil dövlət quruculuğu tarixində keyfiyyətə yeni səhifənin açılması idi. Müstəqilliyin ilk illərindən siyasi çəkişmələr, hakimiyyət böhranı, qiyam və çevriliş cəhdləri ilə silkələnən Azərbaycan üçün Yeni Konstitusiyanın qəbulu çoxdan gözlənilən daxili sabitliyin bərqərar olması demək idi.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının hazırlanması və qəbul edilməsi Ümummilli Lider Heydər Əliyevin dönməz iradəsi, gərgin əməyi, dərin düşüncəsi və siyasi uzaqgörənliyi nəticəsində mümkün oldu. Ulu Öndər Heydər Əliyev konstitusiyanın dövlətlə, hakimiyyətlə xalq arasında olan münasibətləri özündə əks etdirən mühüm Sənəd olduğunu vurğulayırdı: "Hakimiyyət bölgüsü, qanunvericilik, ali icra, məhkəmə hakimiyyətləri - bunların hamısı xalqın iradəsinə söykənməli, seçkilər yolu ilə təmin olunmalıdır. Dövlət xalqın işi olmalıdır. Xalq dövlət üçün yox, dövlət xalq üçün

olmalıdır və bu prinsiplər konstitusiyamızın əsasını təşkil etməlidir".

Bu ali Sənəd ölkədə həyata keçirilən hüquqi-demokratik islahatlar üçün möhkəm təmələ çevrildi. 1996-cı il fevralın 6-da Ulu Öndər Heydər Əliyevin Sərəncamı ilə noyabrın 12-i Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Günü elan edildi. Hər il 12 noyabr - Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının qəbul olunduğu gün ölkəmizdə rəsmi dövlət bayramı kimi qeyd olunur.

İlk Ali Qanunu qəbul etməklə Azərbaycan xalqı bütün cəmiyyətin və hər kəsin firavanlığını, azadlığını və təhlükəsizliyinin bərqərar edilməsinə nail oldu. Beş bölmə, 12 fəsil, 158 maddə və keçid müddəalarından ibarət olan konstitusiyanın mühüm özəlliklərindən biri də vətəndaş hüquq və azadlıqlarına geniş yer ayrılması idi. 1996-1997-ci illərdə Azərbaycan insan hüquq və azadlıqlarının və demokratik təsisatların inkişafının təminatı ilə bağlı bir sıra beynəlxalq konvensiyalara qoşuldu. 1998-ci il fevralın 10-da Azərbaycanda ölüm hökmü ləğv edildi. Azərbaycan MDB məkanında və müsəlman dünyasında bu tarixi qərarı qəbul edən ilk dövlət idi. 14 iyul 1998-ci il tarixində Azərbaycanda konstitusiya müstəvinin ən vacib institutlarından biri - Konstitusiya Məhkəməsi fəaliyyətə başladı. 1998-ci il avqustun 6-da Ümummilli Lider Heydər Əliyev konstitusiyada hüququn təməl prinsiplərindən olan söz azadlığının təminatı ilə bağlı mühüm bir qərara imza atdı. Belə ki, mətbuat üzərində senzura tamamilə ləğv edildi. 1999-cu il dekabrın 12-də konstitusiyada təsbit olunmuş keçid müddəalarından daha birinə əməl olundu - ölkədə ilk bələdiyyə seçkiləri keçirildi, yerli özünüidare institutu fəaliyyətə başladı. 2001-ci ilin yanvarında Avropa Şurasına tamhüquqlu üzv qəbul edilməsi ilə ölkəmiz bir sıra konvensiyalara qoşuldu və dövlət

tin hüquqi sisteminin demokratik dünya standartlarına uyğunlaşdırılması davam etdi. 2002-ci ildə İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkil - Ombudsman təsisatı fəaliyyətə başladı.

Sözsüz ki, həyat və zaman dəyişdikcə, gələcəkdə də dövlətin hüquqi sistemində, onun konstitusiyasında təkmilləşmə və islahatlar yenə zəruriyyətə çevrilir. 1995-ci ildə qəbul edilən Azərbaycan Konstitusiyası nə qədər təkmil və mütərəqqi olsa da, ötən zaman müddətində, ona əlavə və dəyişikliklərin edilməsi ilə bağlı dəfələrlə referendum keçirilib.

24 avqust 2002-ci il tarixində konstitusiyaya edilmiş əlavə və dəyişikliklər yeni dövrün çağırışlarını özündə ehtiva edirdi. Bu baxımdan, ölkəmizdə demokratik dəyərlərin gücləndirilməsi, məhkəmə-hüquq islahatlarının həyata keçirilməsi, insan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının qorunması, sosial dövlət ideyasının gücləndirilməsi zərurətindən irəli gələrək, 2002-ci il 24 avqust və 2009-cu il 18 mart tarixlərində keçirilmiş referendumlarda konstitusiyanın mətninə əlavələr və dəyişikliklər edilmiş, Əsas Qanun mühüm əhəmiyyətə malik yeni müddəalarla zənginləşdirilmişdir. Bütövlükdə isə, bütün bu əlavə və dəyişikliklərin hər biri konstitusiyanın təkmilləşməsinə xidmət etmiş oldu.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən islahatlar ölkəmizin tərəqqisinə, inkişafının davamlı xarak-

ter daşmasına, dövlət müstəqilliyinin möhkəmlənməsinə, idarəetmənin təkmilləşdirilməsi və demokratik inkişaf prosesinə əhəmiyyətli töhfələr verir. Prezident İlham Əliyevin ötən illər ərzində Azərbaycana rəhbərliyi ilə cəmiyyət həyatının bütün sahələrində uğurlar əldə edilib, ardıcıl olaraq, sosial-iqtisadi islahatlar həyata keçirilib. Cəmiyyətin inkişafı, yeni ictimai-siyasi münasibətlərin meydana çıxması konstitusiyada islahatların aparılmasını zəruri etdiyindən 2016-cı ildə növbəti dəfə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasına əlavə və dəyişikliklərlə bağlı ümumxalq səsverməsi keçirildi.

Qeyd etmək yerinə düşər ki, referendum xalq hakimiyyətinin və xalqın iradəsinin, bilavasitə təzahürü olmaqla, dövlət və hər bir vətəndaş üçün ən vacib məsələlərin ümumxalq səsverməsi yolu ilə həlli forması kimi demokratiyanın mühüm institutudur. Son referendumda əldə edilən nəticələr Azərbaycanda xalq-lider vəhdətinin daha bir bariz təzahürü oldu, Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən, ölkəmizin dayanıqlı inkişafına və sosial rifahın təmin olunmasına yönələn siyasətin Azərbaycan xalqı tərəfindən bir-mənalı dəstəkləndiyini nümayiş etdirdi.

Konstitusiyaya dəyişikliklər müxtəlif sahələri əhatə etməklə ali dövlət hakimiyyəti, məhkəmə hakimiyyəti orqanlarının və bələdiyyələrin işinin təkmilləşdirilmə-

sinə, insan hüquqları və azadlıqlarının daha səmərəli təmin olunmasına, hüquq və azadlıqların müdafiəsində dövlət və bələdiyyələrin məsuliyyətinin artırılmasına yönəlmişdir.

Konstitusiyaya edilən əlavə və dəyişikliklər özündə kompleks məsələləri ehtiva edir. Onların bir hissəsi insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinə həsr olunub. Bir sıra əlavə və dəyişikliklərdə insanların şərəf və ləyaqətinin qorunması, hüquqlarının müdafiə olunması, təhlükəsizliyinin təmin olunması, o cümlədən, müasir dövrdə informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadə etməklə fərdin hüquqlarının pozulmasının qarşısının alınması kimi məsələlər yer alıb.

Silahlı qüvvələrlə bağlı edilən dəyişikliklər də təqdirəlayiqdir. Əgər bu günə qədər Ali Baş Komandan statusu yalnız ordu, silahlı qüvvələr üzərində idisə, artıq konstitusiyaya edilən dəyişikliklərə əsasən, bütün silahlı birləşmələr Ali Baş Komandanın əmrinə tabedir. Digər mühüm və vacib məqamlardan biri isə prezidentlik müddətinin 5 ildən 7 ilə artırılması oldu. Bu, həm dövlət başçısına irəli sürdüyü proqram və layihələri daha məqbul zaman formasında icra etməyə imkan verəcək, həm də özündə dünya təcrübəsini ehtiva edir. Dünyanın bütün demokratik dövlətlərində vitse-prezidentlik institutu olduğundan, bu demokratik ənənənin Azərbaycan Konstitusiyasında da əks olunması müsbət haldır. Bütün bunlar çevik və səmərəli siyasət aparmağa, ölkənin siyasi nüfuzunu və iqtisadi-hərbi qüdrətini daim artırmağa, iqtisadi və siyasi səhnədə olduğu kimi, idarəetmədə də islahatlar keçirməyə imkan yaradır. Bu dəyişikliklər hazırlanan zaman dünyanın qabaqcıl ölkələrinin təcrübəsi nəzərə alındı və Azərbaycanın özünəməxsus inkişaf yolunun vacib prinsipləri qorunub saxlanılır.

Azərbaycanın dövlət və cəmiyyət həyatının bütün sahələrini əhatə edən genişmiqyaslı islahatlar, tərəqqi və quruculuq prosesləri öz mənbəyini, məhz Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından götürüb, Əsas Qanunda təsbit edilmiş prinsip və istiqamətlər ölkəmizdə siyasi, hüquqi, iqtisadi, sosial və digər sahələrdə davamlı inkişafın əldə olunmasına zəmin yaradıb. Azərbaycan dövləti bu gün öz tarixinin böyük tərəqqi ilə xarakterizə olunan dövrünü yaşayır, öz inkişafının keyfiyyətə yeni və daha yüksək mərhələsinə qədəm qoyub. Ölkə iqtisadiyyatı dinamik inkişaf edir, infrastruktur və sosialyönümlü layihələr uğurla həyata keçirilir, xalqımızın rifahı günbəgün daha da yüksəlir, ölkəmiz regionun lider dövləti kimi beynəlxalq miqyasda söz sahibinə çevrilir.

NƏZAKƏT ƏLƏDDİNQIZI

Yeni Azərbaycan Partiyası ölkəmizin ən güclü siyasi qüvvəsidir

Yeni Azərbaycan Partiyası Naftalan şəhər təşkilatının IX konfransı keçirilib

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası Naftalan şəhər təşkilatının IX konfransı keçirilib. Konfrans nümayəndələri əvvəlcə Azərbaycan xalqının dahi oğlu, partiyanın qurucusu Ulu Öndər Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edərək, önünə tər gül-çiçək dəstələri düzüb, hörmət və ehtiramlarını ifadə etdilər. Konfrans Naftalan şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə öz işinə başladı. Sonra Yeni Azərbaycan Partiyasının fəaliyyətindən bəhs edən filmə baxış keçirildi.

Konfransı giriş sözü ilə açan YAP Naf-

talan şəhər təşkilatının sədri Hətəm Qocayev VIII konfransdan ötən dövr ərzində görülməli işlərdən, uğurlardan və nailiyyətlərdən bəhs edən hesabat məruzəsi ilə çıxış etdi: "YAP Naftalan şəhər təşkilatı ölkə Prezidenti İlham Əliyevin tövsiyələrinə uyğun, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ideyalarına, Onun siyasətinə sadıq olaraq, şəhərimizin inkişaf etməsi üçün əlindən gələni etməkdədir. Əvvəlki illərə nisbətən gənclər birliyinin, qadınlar şurasının işi daha da genişləndirilmiş, partiyanın maarifçilik işi gücləndirilmişdir. Bu gün YAP Naftalan şəhər təşkilatının 1226 nəfər üzvü 37 ilk partiya təşkilatında birləşmişdir. Hesabat məruzəsində qeyd olunmuşdur ki, VIII konfransdan keçən müddət ərzində 240 nəfər YAP sıralarına qəbul edilmişdir".

Sonra YAP Naftalan şəhər təşkilatının nəzarət-təftiş qrupunun üzvü Anar Əsədza-dənin hesabat məruzəsi dinlənildi. Məruzələr ətrafında YAP rayon Qadınlar Şurasının üzvü Kəmalə Hüseynova, gənclər birliyinin sədri Aynurə Novruzova çıxış etdilər.

Tədbirdə Naftalan şəhər icra hakimiyyətinin başçısı Natiq Aslanov, Yeni Azərbaycan Partiyası Siyasi Şurasının üzvü, "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə, Yeni Azərbaycan Partiyası

və tərəqqisində partiyanın rolundan, ölkəmizdə mövcud ictimai-siyasi vəziyyət və Möhtərəm Prezidentimiz YAP-ın Sədri İlham Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən möhtəşəm quruculuq işlərindən bəhs edib, partiyanın qarşısında duran vəzifələr barədə ətraflı məlumat verdilər.

Sonda hesabat məruzəsi ətrafında hazırlanmış qətnamə oxunaraq qəbul edildi. Konfransda təşkilatı məsələlərə də baxıldı. YAP Naftalan şəhər təşkilatının 19 nəfərdən

Mərkəzi Aparatının məsul işçisi Rafael Gülməmmədov konfrans iştirakçılarını əla-mətdar gün münasibəti ilə təbrik etdilər. Natiqlər Yeni Azərbaycan Partiyasının yarınması tarixindən, Azərbaycanın inkişafı

ibarət şurası və 5 nəfərdən ibarət nəzarət-təftiş qrupu seçildi, Hətəm Qocayev yə-ni-dən YAP Naftalan şəhər təşkilatının sədri seçildi.

NƏZAKƏT

Ermənistan ordusunda rüşvət tüğyan edir

Ermənistan silahlı qüvvələrində baş verən mənfi hallarla artıq kimisə təəccübləndirmək çətinidir. Çünki işğalçı orduda qanunsuzluqlar, özbaşınalıqlar o həddə çatıb ki, artıq həm hərbiçilər, həm də ictimaiyyət bunu normal hal kimi qəbul etmək məcburiyyətindədir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Ermənistanda hərbi xidmətdən möhlətlə bağlı qanuna edilən dəyişikliklər geniş etirazlara səbəb olduğu bir vaxtda, düşmən ordusu ilə əlaqədar daha bir rüşvətçilik ortaya çıxıb. Ermənistan sosial şəbəkələrində zabit ailələri belə bir xəbər paylaşılıb ki, noyabrın 15-də hərbi qulluqçular üçün tikilən mənzillər paylanacaq. İlk baxışda bu məlumatda sensasiya xarakterli heç nə yoxdur. Lakin sosial şəbəkələrdə yayılan xəbərin böyük rezonans doğurmasına səbəb bu mənzillərə ermənistanlı hərbiçilərin ancaq rüşvət verməklə sahib ola biləcəkləridir. Yayılan məlumatda deyilir ki, ev almaq üçün hər bir erməni zabit mütləq üç mindən on minə qədər rüşvət verməlidir.

Zeyno Baran: Şopinq festivalı Azərbaycan iqtisadiyyatını daha da inkişaf etdirəcək

Azərbaycanı hər zaman neft - qaz ölkəsi kimi tanıyıyıq. Hər zaman Azərbaycanı fərqli amplituda görmək çox maraqlıdır. Bakıda şopinq festivalının keçirilməsi isə ölkənin bütün sahələrdə güclü olmasının göstəricisidir. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri festivalın saytına açıqlamasında ABŞ-ın Hudson İnstitutunun Avrasiya siyasəti mərkəzinin müdiri, ABŞ-ın Azərbaycandakı keçmiş səfiri Metyu Brayzanın həyat yoldaşı Zeyno Baran deyib. O bildirib ki, bu kimi tədbirlərin keçirilməsi Azərbaycan iqtisadiyyatı və turizmini daha da inkişaf etdirəcək. Z. Baran Azərbaycana gələn turistlərin festivalla bağlı sayının artmasını vurğulayaraq dövlətimizin turizmin inkişafına yönələn bu addımını təqdir edib.

Azərbaycan 2017-ci ildən sonra da Əfqanıstanın müdafiə və təhlükəsizliyinə yardım edəcək

Noyabrın 9-da Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov NATO-nun Əfqanıstandakı Qətiyyətli Dəstək Missiyasına töhfə verən dövlətlərin müdafiə nazirləri səviyyəsində Brüssel şəhərində keçirilən görüşündə iştirak edib.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirləblər ki, toplantıda Əfqanıstandakı təhlükəsizlik vəziyyəti, Qətiyyətli Dəstək Missiyasının gələcəyi, Əfqan Müdafiə və Təhlükəsizlik qüvvələrinin inkişafı barədə müzakirələr aparılıb. İclasda çıxış edən general-polkovnik Z.Həsənov ölkəmizin Əfqanıstandakı beynəlxalq sülhməramlı əməliyyatların dəstəklənməsi missiyasına verdiyi töhfəni qeyd edərək Əfqanıstana yardım məqsədilə təlim, təhsil, infrastruktur, nəqliyyat, investisiya və digər sahələrdə müxtəlif proqramların həyata keçirildiyini xüsusi vurğulayıb. Müdafiə naziri çıxışında Alyansın etibarlı tərəfdaşı kimi, Azərbaycanın 2017-ci ildən sonra da Əfqanıstanın müdafiə və təhlükəsizliyinə yardım edəcəyini görüş iştirakçılarının nəzərinə çatdırıb. Keçən həftə açılış-

nın həyata keçirildiyi Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun böyük geosiyasi məkanda tarixi əhəmiyyətini xüsusi qeyd edən müdafiə naziri, bu layihənin Avropa və Asiyanın nəqliyyat xəritəsinin önəmli hissəsinə çevrildiyini, o cümlədən Qətiyyətli Dəstək Missiyasının ehtiyaclarının yerinə yetirilməsi üçün böyük imkanlar yaratdığını da diqqətə çatdırıb.

Bu gün yaşadığımız güclü Azərbaycan həm də illər öncə ortaya qoyulmuş müdrik, uzaqgörən yanaşmanın və cəmiyyətin inkişafını şərtləndirən Konstitusiyanın nəticəsidir

- Vüsal müəllim, məlum olduğu kimi 12 noyabr tarixi hər il ölkəmizdə Konstitusiya Günü kimi qeyd edilir. Azərbaycan dövlətçiliyinin möhkəmləndirilməsində, sivil cəmiyyətin formalaşmasında milli Konstitusiyanın rolunu necə dəyərləndirirsiniz?

- Konstitusiya hər bir cəmiyyətin hansı idarəçilik formasını, insan hüquq və azadlıqlarına yanaşmasını, dövlətin müxtəlif sahələrdə, iqtisadi və sosial inkişafda, beynəlxalq münasibətlərdə rəhbər tutduğu başlanğıc prinsipləri bəyan etdiyi ana qanundur. Hər bir dövlətin konstitusiyası onun milli məqsədlərini müəyyən edir, onları əks etdirir. Bir qayda olaraq, konstitusiyaların məqsədləri, məramları qısa olaraq onların preambulalarında öz əksini tapır. Bizim konstitusiyamızın da məqsədlərini aydın şəkildə konstitusiyamızın preambulasında görmək olar. Azərbaycan Respublikasının ən yüksək hüquqi qüvvəyə malik olan Ana Qanununda dövlətçiliyin möhkəmləndirilməsi və sivil cəmiyyətin formalaşması xalqın niyyəti kimi bəyan edilmişdir. Yeni, konstitusiyamızın hər bir müddəası bu niyyətlərin reallaşdırılmasına xidmət edir.

Konstitusiyamızın məzmunu, keyfiyyəti, ictimaiyyətin maraqları ilə uzlaşma səviyyəsi ilə dövlətin gücü və davamlı inkişafı arasında birbaşa əlaqə mövcuddur. Azərbaycan dövlətinin də bugünkü gücündə, beynəlxalq nüfuzunda, sosial-iqtisadi inkişaf səviyyəsində Konstitusiyamızın rolu çox əhəmiyyətlidir. Bu gün yaşadığımız güclü Azərbaycan həm də illər öncə ortaya qoyulmuş müdrik, uzaqgörən yanaşmanın və cəmiyyətin inkişafını şərtləndirən Konstitusiyamızın nəticəsidir. Konstitusiyamız nəinki sivil cəmiyyətin möhkəmlənməsi və inkişafı üçün tam çərçivəni müəyyən edir, həm də onun formalaşmasında hüquqi əsas kimi çıxış edir. Dövlətin hüquqi və demokratik təsisat kimi formalaşması üçün eyni qaydada fəal vətəndaş iştirakçılığı zəruridir. Vətəndaş iştirakçılığı isə məhz konstitusiyamızın müəyyən etdiyi hüquq və azadlıqlar vasitəsilə tanınır və həyata keçirilir. Nəticədə, sivil cəmiyyətin formalaşması prosesi öz başlanğıcını məhz konstitusiyamızın müddəalarından götürür.

- Konstitusiyamızın dövlətimizin inkişafında olan rolundan danışarkən onun ilkin olaraq hansı şərtlər daxilində hazırlanması və hansı proseslərə məruz qalması qeyd edilməlidir. Bu barədə nə deyə bilərsiniz?

- Müstəqil Azərbaycan dövlətinin ilk Konstitusiyası çox mürəkkəb bir tarixi dövrdə və gərgin proseslərin getdiyi bir zamanda qəbul edilmişdir. Belə bir şəraitdə həm həmin dövr üçün cəmiyyətin ehtiyac və tələblərinə uyğun, eyni zamanda dövlətin gələcək inkişafı üçün çərçivəni müəyyən edən Konstitusiya sənədinin qəbul edilməsi Azərbaycanın dövlətçilik tarixi üçün əhəmiyyətli hadisə idi və Ümummilli lider Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycan dövlətinin gələcəyinə baxışının ifadəsi idi. Dövlətin inkişafında Konstitusiyamızın rolunu dəyərləndirmək üçün Ümummilli lider Heydər Əliyev Konstitusiyamızın hazırlanmasını həyata keçirmək üçün onun Sərəncamı ilə yaradılan komissiyamızın iclasında olan nitqindən bir neçə tövsiyəsini xatırlatmaq istərdim. O qeyd etmişdir: "Biz elə bir layihə hazırlamalı və nəhayət, elə bir Konstitusiya qəbul etməliyik ki, o, müstəqil Azərbaycan Respublikasında demokratik prinsiplər əsasında uzun müddət sabit yaşamasını təmin edən əsas qanun, tarixi sənəd olsun".

Həqiqətən, Azərbaycan dövlətinin sonrakı inkişafı sübut etmişdir ki, Azərbaycan Konstitusiyası bu baxış özündə əks etdirmiş və bütün istiqamətlərdə olan dinamik inkişafı və insan hüquq və azadlıqlarının qorunması

Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Vüsal Hüseynovun yap.org.az-a müsahibəsi

nı prioritet olaraq müəyyən etməklə zəruri çərçivəni təmin etmişdir. 12 Noyabr Konstitusiya Günü'nün xüsusi əhəmiyyəti həm də bununla bağlıdır.

- Azərbaycan Respublikası Konstitusiyamızın səciyyəvi xüsusiyyətləri nədən ibarətdir?

- Konstitusiyalar hüquq sisteminin baza normalarını müəyyən edir və bütün hüquq sistemi Konstitusiya normalarının müəyyən etdiyi qaydalar ətrafında genişlənir. Azərbaycan Respublikasını dövlət kimi xarakterizə edən baza norması Konstitusiyamızın 7-ci maddəsinin I hissəsində təsbit olunub: "Azərbaycan dövləti demokratik, hüquqi, dünyəvi, unitar respublikadır". Biz bu normaları qısa olaraq açıqladığımız halda artıq Konstitusiyamızın səciyyəvi xüsusiyyətlərini də aydınlaşdırmış olacağıq.

Konstitusiyamızın qəbul edilməsində əsas məqsədlərdən biri ali qanun səviyyəsində demokratik quruluşa təminat verməkdir. Demokratik quruluş xalqın iradəsi ilə müəyyən edilən və insan hüquq və azadlıqlarına zidd olmayan quruluş modelidir. Yeni, xalq öz nümayəndələrini- prezident, millət vəkili və bələdiyyə üzvlərini dövrü olaraq seçərək dövlət və yerli özünüidarəetməni həyata keçirir. Xalq seçdiyi nümayəndələrinin fəaliyyətinə hər dəfə növbəti seçkidə qiymət verir, başqa sözlə, seçkilər vasitəsilə onların fəaliyyətini təftiş etmiş olur. Konstitusiyamızda bu prinsiplər ətrafı olaraq təsbit olunmuş və qorunmuşdur.

Konstitusiyamızda, həmçinin, hüquqi dövlət modeli əsas götürülüb. Hüquqi dövlət qanunun aliliyinin qorunduğu, yəni heç bir şəxsin, qurum və ya quruluşun qanundan üstün olmadığı və qanun qarşısında hər kəsin bərabər olduğu, insan hüquq və azadlıqlarının qorunduğu, hakimiyyətin bölünməsi prinsipinin qorunub-saxlanıldığı dövlətdir. Konstitusiya mətninə diqqət yetirdikdə dövlət hakimiyyətinin qanunverici, icra və məhkəmə hakimiyyətləri arasında bölündüyünü və bir hakimiyyət qolunun digərinə təsir imkanlarının qarşısını almaq üçün "qırmızı xətlər" olduğunu anlarıq.

Azərbaycanın dünyəvi dövlət olması dinin dövlətdən ayrılması, hüquqi olaraq bütün dini etiqadlara bərabər yanaşmanın olması, təhsilin və ümumiyyətlə, bütün dövlət və bələdiyyə idarəçilik sisteminin dünyəvi xarakter daşıması deməkdir. Konstitusiyada belə bir normanın mövcudluğu əslində cəmiyyətin yaşa-

yış xüsusiyyətlərindən irəli gəlir. Azərbaycanda tarixən bütün dinlərə qarşı tolerantlıq qorunub saxlanılıb və bütün dinlərə hörmətlə yanaşılıb. Bu səbəbdəndir ki, bu gün ölkəmiz multikulturalizm və tolerantlığın ən yaxşı nümunəsi kimi təqdim edilir. Konstitusiya da bu mənada cəmiyyətin tələbinə cavab olaraq dünyəvi respublika modelini mənimsəyib.

Müqayisəli konstitusionalizm mövqeyindən yanaşsaq təbii ki, Konstitusiyamızın insan hüquq və azadlıqlarına olan müsbət yanaşması, iqtisadi münasibətlərin təmini və sair müddələri üzrə səciyyəvi xüsusiyyətləri çoxdur.

- Bildiyimiz kimi, ölkəmizin Konstitusiyasının müddələrinin böyük hissəsi insan hüquq və azadlıqlarının təminatı ilə bağlıdır. Bu baxımdan dünya ölkələrinin Əsas Qanunları ilə müqayisədə milli Konstitusiyamızın üstünlükləri nədən ibarətdir?

- Konstitusiyamızda "əsas insan və vətəndaş hüquqları və azadlıqları" fəslə 24-71. maddələrini ehatə etməklə 48 maddədə müəyyən edilmişdir. Bu da insan hüquqları məsələsinin Azərbaycanın ali qanununda həcm-cə və əslində, mahiyyət-cə ən böyük yeri tutması deməkdir. Üstəlik, insan hüquq və azadlıqları ilə bağlı maddələr təkcə Konstitusiyamızın III fəslə ilə məhdudlaşmır. Məsələn, insan hüquq və azadlıqlarının pozulması ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinə fərdi şikayət vermə məsələsi Konstitusiyamızın VII fəslində tənzimlənib. Hər referendumla da Konstitusiyamıza insan hüquqları ilə bağlı əhəmiyyətli əlavə və dəyişikliklər edilir. Bu proses də təbii qəbul olunmalıdır, çünki bütün dünyada əsas hüquqları ilə bağlı standartlar daim dəyişir və təkmilləşir. Konstitusiyamızın da bu standartların gerisində qalmaması üçün dövrü olaraq təkmilləşdirilməlidir.

Konstitusiyamızda insan hüquqları və azadlıqları ilə bağlı maddələrə baxsaq görərik ki, təsbit olunan maddələr bu gün Avropada və ümumiyyətlə, dünyada ən əsas insan hüquqları instrumentləri sayılan Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsi və Avropa İnsan Hüquqları Konvensiyasının ruhuna tam uyğundur. Əlbəttə ki, adı çəkilən sənədlərə də baxsaq, insan hüquq və azadlıqlarının sərhədsiz olmadığını görərik. Konstitusiyamızda da bu tələbə uyğun olaraq yalnız və yalnız ictimai mənafeələr və təhlükəsizlik məqsədləri üçün insan hüquqlarının məhdudlaşdırılması nəzərdə tutulmuşdur.

Konstitusiyamızda insan hüquqları ilə bağlı digər mühüm məsələ "əsas insan və vətəndaş hüquqları və azadlıqları" fəslinin həcmi ilə "vətəndaşların əsas vəzifələri" fəslinin həcmi arasındakı nisbətdir. Konstitusiyamızda vətəndaşların 48 hüququna qarşılıq sadəcə 9 vəzifə təsbit olunmuşdur. Bu sadə hesabın özü belə Konstitusiyamızın ruhunu aydınlaşdırmağa kömək edə bilər. Konstitusiya mümkün olduğu dərəcədə insan hüquqlarını üstün tutur. Bu mövqə əslində Konstitusiyada qanunlarla Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr arasında ziddiyyət yaranması halında beynəlxalq müqavilələrin üstün tutulması məsələsində də üzə çıxır. Belə ki, Azərbaycan Respublikası 18 əsas beynəlxalq insan hüquqları konvensiyasının 15-ini ratifikasiya edib. Xatırladaq ki, Azərbaycan bu göstərici ilə dünya dövlətləri arasında 1-ci kateqoriyada qərar tutub.

- Vüsal müəllim, 1995-ci ildə qəbul olunan Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına bu günədək ümumxalq səsverməsi (referendum) nəticəsində bir neçə dəfə əlavə və dəyişikliklər edilib. Sizcə, Əsas Qanuna dəyişiklikləri zəruri edən

amillər nədir və bu dəyişikliklər hansı hədəflərə, məqsədlərə xidmət etmişdir?

- Bütün konstitusiyalar müəyyən bir tarixdə qəbul olunur və zaman keçdikcə dövrün tələblərinə cavab verməkdə çətinlik çəkə bilərlər. Aydın ki, konstitusiyada bəzi normalar dəyişmədikcə hüquq sisteminə və dövlət idarəçiliyində önəmli dəyişikliklərin edilməsi çox mümkündür deyil. Konstitusiyalar sosial, iqtisadi, siyasi və hüquqi dinamikaya uyğunlaşdırılmalıdır. Əks halda konstitusiya öz əhəmiyyətini itirir, cəmiyyətin inkişafına xidmət etmək əvəzinə onu lengidən alətə çevrilir. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasında dəyişiklik etməyin tək yolu kimi referendum göstərilir.

Bu günə qədər Konstitusiyamıza üç dəfə ümumxalq səsverməsi (referendum) vasitəsilə əlavə və dəyişikliklər edilmişdir. İlk referendum 2002-ci il 24 avqust tarixində baş tutmuş və bir sıra müərrəqqi yeniliklər əlavə edilmişdir. Nümunə üçün həmin referendumla vətəndaşlara insan hüquqlarının pozulması ilə bağlı Konstitusiya Məhkəməsinə fərdi müraciət etmək hüququ verildi və məhkəmə hakimiyyətinin dövlət idarəetməsində rolu və gücü artırıldı. Bu referendumdakı qəbul edilən əlavə və dəyişikliklərin, təbii ki, Avropa Şurasına və Avropa İnsan Hüquqları Konvensiyasına üzv olmaqla da əlaqəsi var idi. Bu da referendumun əsasən insan hüquqları standartlarının daha da yüksəldilməsi üçün keçirildiyini göstərir.

İkinci referendum 2009-cu il 19 martda keçirildi. Təbii ki, 2009-cu ildə keçirilən referendumun Konstitusiyamızın ölkəmizdə və dünyada gedən inkişaf proseslərini adaptasiyası baxımından bir çox xidmətləri olmuşdur. Ancaq mən, xüsusilə, bir dəyişikliyi- seçki hüququ olan 40 min vətəndaşa qanunvericilik təşəbbüsü hüququ verilməsini qeyd etmək istərdim. Bu dəyişikliklə Azərbaycanla vətəndaşlar təkcə nümayəndələri vasitəsilə deyil, həm də birbaşa qanun yaratma prosesinin subyektinə çevrilmişdilər. Vətəndaşların birbaşa qanun təklifi verə bilməsi dünyada ümumqəbul olunmuş praktika deyil. Bu məsələ əslində öncəki suallarımızla da əlaqəlidir. Təxmin edirəm ki, vətəndaşların qanunvericilik təşəbbüsü hüququ gələcəkdə əksər dövlətlərin Konstitusiyasında öz əksini tapacaq. Vətəndaşlara belə hüququn verilməsi birləşmə hüququ və ümumiyyətlə, vətəndaş cəmiyyətinin formalaşması üçün təşviqdır. Aydın ki, vətəndaşlar qanunvericilik orqanının üzvlərini seçməklə və onların vasitəsilə də dolayısı ilə qanunvericilik hüququnun subyektinə çevrilirlər. Ancaq bu prosesdə birbaşa iştirak daha yüksək səviyyəli insan hüququnun təminatı deməkdir, həm də daha öncə toxunduğumuz demokratik dövlət modelinin təkmilləşməsidir.

Konstitusiyamıza əlavə və dəyişiklik edilməsi ilə bağlı sonuncu dəfə referendum 2016-cı il 26 sentyabr tarixində keçirilmişdir. Bu referendum nəticəsində də təklif edilən dəyişikliklərin əksəriyyəti Konstitusiyamızın insan və vətəndaş hüquqları və azadlıqları ilə bağlı olan fəslinə edilmişdir. Bu ümumi dəyişikliklərin təqribən 60%-dən artıq hissəsini təşkil etmişdir. Sonuncu referendum qısa müddət keçməsi və bununla bağlı mətbuatda və eynilə partiyamızın internet sahifəsindən fikirlərimin yer alması baxımından təkrarçılığa yol vermək istəmirəm.

Ümumi olaraq qeyd etmək istəyirəm ki, 12 Noyabr Konstitusiya Günü Azərbaycan xalqı üçün çox dəyərlidir. 1995-ci il 12 noyabr tarixində Azərbaycan xalqı təkcə Konstitusiya layihəsinə deyil, bütövlükdə bu günkü demokratik, hüquqi, güclü Azərbaycan dövlətinə səs vermişdir.

11 noyabr 2017-ci il

Yeni Azərbaycan Partiyası milyonların partiyasıdır

Daşkəsəndə Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illik yubileyi münasibətilə tədbir keçirilib

Dünən Daşkəsən rayon icra hakimiyyətinin iclas zalında Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illik yubileyi münasibətilə tədbir keçirildi. Tədbir iştirakçıları öncə müstəqil Azərbaycanın memarı, YAP-ın yaradıcısı Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin rayon mərkəzində ucaldılmış abidəsini ziyarət edib, abidənin önünə gül dəstələri düzdülər. Tədbir öz işinə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin səsləndirilməsi və Ulu Öndərin xatirəsi-

nin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başladı.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Daşkəsən rayon icra hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev YAP-ın yaranmasının, keçdiyi tarixi yoldan danışdı: "Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin qətiyyətli iradəsi və müdrik rəhbərliyi ilə həyata keçirilən siyasi kurs Azərbaycanın gerçək müstəqilliyini təmin etdi. Bu gün bütün regionda lider partiya olan Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illiyi respublikamızda təntənəli şəkildə qeyd edilir. Yeni Azərbaycan Partiyası ölkə vətəndaşlarının arzusu reallaşdırmaq kimi bir missiyanı yerinə yetirir və partiya cəmiyyətimizin siyasi, sosial və iqtisadi həyatına yeni dəyərlər gətirib. Heç kəsə sirr deyil ki, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunun layiqli davamçısı olan Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev uğurla davam etdirir. Yeni Azərbaycan Partiyası ümumxalq partiyası olaraq Azərbaycanın inkişafı naminə çalışır. Yarandığı ilk gündən müasirliyi, yeniliyi fəaliyyətinin əsas məqsədi kimi qarşıya qoyan, demokratik dəyərlərə söykənən və saf əqidəli insanları ətrafına toplayan Yeni Azərbaycan Partiyasının milyonların partiyası olduğunu tarix özü artıq sübut etmişdir".

Ə.Abiyev çıxışında onu da bildirmişdir ki, YAP-ın keçdiyi

qürurverici yoluna nəzər salınması həm də müstəqilliyinin bərpasının 25-ci ildönümünü qeyd edən Azərbaycanın müasir tarixinin öyrənilməsi deməkdir: "Ölkəmizin qüdrətli dövlətə çevrilməsi üçün son dərəcə mühüm amil olan siyasi sabitliyin qorunması, vətəndaş həmrəyliyinə yaradılması, iqtisadi inkişaf konsepsiyasının hazırlanması, sosial təərəqqiyə xidmət edən islahatların həyata keçirilməsi partiyanın ətrafına toplaşan saf əqidəli insanlar üçün hər zaman fəaliyyət proqramı olub. Xalqın iradəsini ifadə edən, iştirak etdiyi bütün seçkilərdə parlaq qələbələr qazanan ölkənin avanqard partiyasının üzvü olmaq hər bir partiya üzvü üçün böyük şərəf və məsuliyyətdir. Ulu Öndər Heydər Əliyev demişdir: "Yeni Azərbaycan Partiyası dünənki, bu günün və gələcəyin partiyasıdır". Bəli, yaşadığımız aylar, illər təsdiq edir ki, bu gün Yeni Azərbaycan Partiyası ölkəmizdə qələbələr partiyası, xalq xidmət edən partiya kimi böyük hörmət və nüfuzə malikdir. Yeni Azərbaycan Partiyası əbədiyaşar partiyadır. Çünki bu partiya Heydər Əliyev ideyalarından, Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin çox uğurlu daxili və xarici siyasətindən güc alır. Mən Sizi və Sizlərin simasında bütün siyasi həmfikirlərimizi başda partiyamızın çox hörmətli Sədri Cənab Prezidentimiz İlham Əliyev və Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, partiyanın Sədr

müavini hörmətli Mehriban xanım Əliyeva olmaqla, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25-ci ildönümü münasibətilə səmimi-qəlbədən təbrik edirəm, Sizlərə cansağlığı, şərəfli işinizdə yeni-yeni qələbələr arzulayıram! Yaşasın Yeni Azərbaycan Partiyasının qurucusu Ulu Öndər Heydər Əliyevin daima yaşayan və qalib gələn ideyaları! Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevə eşq olsun!"

Tədbirdə çıxış edənlər YAP-ın və müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu, ölkəmizi məhv olmaq təhlükəsindən xilas etmiş Ulu Öndər Heydər Əliyevin misilsiz tarixi xidmətlərindən, Yeni Azərbaycan Partiyasının böyük siyasi güc kimi cəmiyyətimizdəki mövqeyindən danışdılar. Tədbirdə Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illik yubileyi münasibətilə keçirilmiş idman yarışlarının qaliblərinə qiymətli hədiyyələr verildi, partiya sıralarına qəbul olunmuş yeni çoxsaylı gənc üzvlərə vəsiqələr təqdim olundu. Daşkəsən rayon icra hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev rayonun ictimai-siyasi həyatında və 30 oktyabr tarixində Dəstəfur kəndində meşə ərazisində baş vermiş yanğının söndürülməsində fəal iştirakına görə, YAP fəali Cəfərova Lələ Rafail qızını Daşkəsən rayon icra hakimiyyətinin fəxri fərmanı ilə təltif etdi.

RƏFIQƏ

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) Pirallahı rayon təşkilatı Zirə Eko Parkın "Orxideya" zalında partiyanın yaradılmasının 25-ci ildönümü münasibətilə yubiley tədbiri keçirib. Tədbirdə YAP İdarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Eldar İbrahimov, "Yeni Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru, Milli Məclisin deputatı Hikmət Babaoğlu, "Səs" qəzetinin baş redaktoru Bəhruz Quliyev, Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədr müavini Rauf Əliyev, Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədr müavini, YAP-ın Beynəlxalq

Yeni Azərbaycan Partiyası - yeni qələbələrə və zəfərlərə doğru!

əlaqələr şöbəsinin müdiri Sevinc Fətəliyeva, Milli Məclisin deputatı, YAP Nizami rayon təşkilatının sədri Sədaqət Vəliyeva, YAP Siyasi Şurasının üzvü, millət vəkili Aydın Hüseynov, Milli qəhrəmanlar Zabıt Quliyev və Bəxtiyar Allahverdiyev, xalqımızın igid oğlu Ramil Səfərov, partiyanın bir sıra rayon təşkilatlarının sədrləri, Pirallahı rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri və YAP fəalları iştirak ediblər.

Tədbirə qatılanlar ilk öncə Zirə Eko Parkda Ümummilli Lider Heydər Əliyevin büstü önünə gül dəstələri düzərək Ulu Öndərin əziz xatirəsinə ehtiramlarını ifadə ediblər. Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Pirallahı rayon təşkilatının sədri Hikmət Şikarov Azərbaycan dövlətçiliyinin inkişafında partiyanın xidmətlərindən danışdı. O qeyd edib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev Öz siyasi düşüncəsi ilə Azərbaycanın müasir simasını müəyyənləşdirib və xalqımızın taleyində silinməz izlər qoyub: "Bu izlərdən biri də Yeni Azərbaycan Partiyasıdır. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin Sədri olduğu Yeni Azərbaycan Partiyası bizim qarşımızda xalqımıza, dövlətimizə sədaqətlə xidmət etmək, həyatda fəal olmaq və Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin qorunub saxlanılmasında yaxından iştirak etmək kimi önəmli vəzifələr qoyur".

Pirallahı rayon icra hakimiyyətinin başçısı Vasif İmanov isə çıxışında bil-

dirib ki, YAP-ın güclü siyasi təşkilat kimi formalaşması, ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında iqtidar partiyası kimi aparıcı yer tutması dövrün məntiqi reallığı idi: "Heydər Əliyev siyasi baxışlarından və siyasi fəlsəfəsindən səmərəli şəkildə bəhrələnməsi partiyanın qələbələr qazanmasını şərtləndirirdi. Bu gün də YAP möhtərəm Prezidentimiz, partiyaımızın Sədri cənab İlham

Əliyevin rəhbərliyi ilə böyük uğurlar qazanır. Partiyamız ölkənin bugünkü sürətli inkişafında, respublikanın beynəlxalq nüfuzunun artmasında bütün sahələrdə əldə olunan tərəqqidə xüsusi rolə malikdir". V.İmanov Pirallahı rayonunda həyata keçirilən geniş quruculuq işləri haqqında da məlumat verib.

Tədbirdə çıxış edən YAP İdarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Eldar İbrahimov partiyanın yaranma tarixi, onun keçdiyi şərəfli inkişaf yolu haqqında fikirlərini bildirib: "Azərbaycanın tarixinə unudulmaz və möhtəşəm bir gün kimi daxil olan 1992-ci il noyabrın 21-i respublikamızın ictimai-siyasi həyatında yeni tarixi başlanğıc nöqtəsi sayılır. Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin ideyaları, uzaqqörmənliyi və qətiyyəti nəticəsində yaradılan YAP Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatına daxil oldu və bununla Azərbaycanın tarixində yeni dövr başladı".

Sonra ictimai-siyasi aktivliyi ilə seçilən bir qrup partiya üzvünə Fəxri fərmanlar və YAP sıralarına yeni qoşulan şəxslərə üzvlük vəsiqələri təqdim edilib, tanınmış incəsənət xadimlərinin ifasında konsert proqramı olub və tədbir atəşfəşanlıqla başa çatıb.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Yeni Azərbaycan Partiyası Ağdam rayon təşkilatının X konfransı keçirildi

seçilmiş 287 nəfərdən 279 nəfər, 31 nəfər dəvət olunan iştirak etdi. Konfransda YAP Siyasi Şurasının üzvü, Ağcabədi rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Şahin Məmmədov və Milli Məclisin deputatı Bəxtiyar Sadıqov iştirak ediblər.

Konfransda hesabat məruzəsi ilə YAP Ağdam rayon təşkilatının sədr vəzifəsini icra edən Zülfü Qasimov çıxış etdi və ötən konfransdan keçən dövr ərzində rayon təşkilatının fəaliyyəti barədə konfrans iştirakçlarına məlumat verdi.

YAP rayon təşkilatının nəzarət-təftiş qrupunun sədri Mehdi Məmmədov qrupun hesabat dövründəki fəaliyyəti barədə məruzə etdi. Sədrin hesabat məruzəsi ətrafında rayon təşkilatının Qadınlar Şurasının sədri Mətanət Misirxanova, rayon təşkilatının Gənclər Birliyinin sədri Azər Əliyev və Hüseyn Bayramov çıxış etdilər.

YAP Siyasi Şurasının üzvü, Ağcabədi rayon İcra Haki-

miyyətinin başçısı Şahin Məmmədov, Milli Məclisin deputatı Bəxtiyar Sadıqov və Ağdam rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Raqub Məmmədov konfransda çıxış etdilər.

Əliyev Allahverən İdris oğlu Yeni Azərbaycan Partiyası Ağdam rayon təşkilatının sədri seçildi. Konfransda 33 nəfər tərkibdə şura, 17 nəfərdən ibarət idarə heyəti və 5 nəfərlik nəzarət-təftiş qrupu seçildi. Əliyev Baxşeyiş Əliş oğlu və Əliyeva Xeyalə İsrayil qızı YAP Ağdam rayon təşkilatının sədr müavinləri seçildilər.

Noyabrın 10-da Yeni Azərbaycan Partiyası Ağdam rayon təşkilatının X konfransı keçirildi. Konfransda 65 ərazi ilk partiya təşkilatından nümayəndə

Ağcabədidə Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illik yubileyi münasibətilə silsilə tədbirlər davam edir

Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illik yubileyi münasibətilə YAP Ağcabədi rayon təşkilatında silsilə tədbirlər davam edir. Növbəti tədbir Ağcabədi Mərkəzi Xəstəxanası ərazi ilk partiya təşkilatında keçirilib. Tədbirdə Azərbaycanın Dövlət Himni səsləndirilib. Ulu Öndər Heydər Əliyevin və dünyasını dəyişən YAP üzvlərinin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Tədbiri Ağcabədi Mərkəzi Xəstəxanası ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Azad Hüseynov açaraq, YAP-in yaranması, inkişafı,

həmçinin, ölkənin ictimai-siyasi həyatında oynadığı roldan danışdı. Tədbirdə Ağcabədi rayon Mərkəzi Xəstəxanasının baş həkimi Rəhbər Əzizov, YAP Ağcabədi rayon təşkilatı qadınlar şurasının sədri Radə Qafarova, Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru, YAP Ağcabədi rayon təşkilatı gənclər birliyinin sədr müavini Məhsəti Ağayeva və başqaları çıxış edərək, YAP-in müasir Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatındakı müstəsna rolundan, respublikamızın bütün sahələrdə inkişaf dinamikasına nail olunmasında onun tarixi xidmətlərindən, xalqın bu siyasi təşkilata yüksək etimadından bəhs etdilər. Tədbirdə YAP Ağcabədi rayon təşkilatının sədri Rövşən Əhmədov çıxış edərək YAP-in yarandığı mürəkkəb tarixi-siyasi şəraitdən, keçdiyi çətin və şərəfli mübarizə yolundan, Ulu Öndər Heydər Əliyevin xalqın və dövlətin qarşısında göstərdi-

yi böyük xidmətlərdən danışdı: "Yeni Azərbaycan Partiyası iqtidarda olduğu müddətdə Azərbaycanın siyasi və iqtisadi müstəqilliyi daha da möhkəmlənib, ölkəmizin beynəlxalq aləmdə mövqeyi güclənib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasət ölkəmizə böyük nüfuz qazandıraraq və Azərbaycan regionun lider dövlətinə çevrilib".

Sonra YAP sıralarına daxil olan bir qrup gəncə vəsiqələr təqdim edilib və YAP-in yaradılmasının 25 illiyinə həsr edilmiş videofilm nümayiş etdirilib.

x x x

YAP Ağcabədi rayon təşkilatı ADPU-nun Ağcabədi filialı ərazi ilk partiya təşkilatında YAP-in yaradılmasının 25 illik yubileyi münasibətilə elmi-praktik konfrans keçirilib.

Konfransı giriş sözü ilə filialın direktoru Mətanət Fərzəliyeva açaraq, qeyd edib ki, bu gün əlamətdar tarixi bir hadisəni, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illiyini qeyd edirik. Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən yaradılan bu partiya xalqımızı ağır vəziyyətdən çıxararaq, müstəqil dövlətimizin varlığını təmin edib. ADPU-nun Ağcabədi filialının ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Anar Kərimli "YAP-in gənclər siyasəti" mövzusunda çıxış edərək, bildirdi ki, YAP yarandığı ilk dövrlərdən gənclərə xüsusi diqqət və qayğı ilə yanaşmış, müstəqil dövlətimizin gələcəyi olan gənclərin dövlətin qanunvericilik və icra strukturlarında mövqə tutmalarına, onların cəmiyyətdə gedən ictimai-siyasi proseslərdə yaxından iştirak etmələrinə nail olmuşdur. Konfransda YAP Ağcabədi rayon təşkilatının sədri Rövşən Əhmədov çıxış edərək, Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən yaradılan YAP-in keçdiyi şanlı tarixdən və əldə etdiyi uğurlardan danışdı. Sonra R.Əhmədov YAP-in Ağcabədi rayon təşkilatının 14 mindən artıq üzvü olduğunu və təşkilatın rayonda həyata keçirilən sosial-iqtisadi quruculuq işlərində fəal iştirak etdiyini və bu sahədə ADPU-nun Ağcabədi filialı ərazi ilk partiya təşkilatının rolunu da, xüsusilə, vurğulayıb. Sonda YAP-a daxil olan bir qrup gəncə YAP-in üzvlük biletləri təqdim olunub. Tədbir YAP-in 25 illiyinə həsr edilmiş videoçarxın nümayişi ilə başa çatıb.

ZÜMRÜD

Yeni Azərbaycan Partiyası gələcəyin partiyasıdır

Dünya YAP Xaçmaz rayon təşkilatının Xaçmaz Mərkəzi rayon Xəstəxanasının ərazi ilk partiya təşkilatında YAP-in yaranmasının 25 illiyinə həsr olunmuş tədbir keçirilmişdir. Tədbiri giriş sözü ilə YAP Xaçmaz rayon təşkilatı idarə heyətinin üzvü baş həkim Səyyaf Tağıyev açaraq qeyd etmişdir ki, ötən 25 il ərzində Azərbaycanda demokratik, sivil dəyərlərə söykənən vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu, iqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsi, əhəlinin sosial vəziyyətinin daha da yaxşılaşdırılması, ölkəmizin haqq işinin beynəlxalq aləmdə tanınması və dəstəklən-

məsi istiqamətində görülmüş işlər və qazanılmış uğurla Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin banisi olduğu Yeni Azərbaycan Partiyasının rolu şübhəsizdir: "Müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə başlamış iqtisadi islahatlar Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Prezident İlham Əliyev hələ andiçmə mərasimində çıxışı zamanı Ümummilli Lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycanda sosial, iqtisadi, siyasi, hüquqi, hərbi, mədəni, humanitar və digər sahələrdə başlamış fundamental islahatları davam etdirəcəyini, öl-

kənin hər bir vətəndaşının Prezidenti olacağını bəyan etmişdi."

Tədbirdə Xaçmaz rayon icra hakimiyyətinin başçısının müavini, YAP Xaçmaz rayon təşkilatının şura üzvü İlham Nəzərova "Yeni Azərbaycan Partiyası ümumxalq partiyasıdır" mövzusunda məruzə ilə çıxış edərək, qeyd etmişdir ki, Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında özünəməxsus yeri və rolu olan Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasından 25 il keçir. Ötən 25 il ərzində Yeni Azərbaycan Partiyası çox mühüm və əhəmiyyətli bir yol keçmişdir. Tədbirdə Xaçmaz Mərkəzi rayon Xəstəxanasının gənc həkimi Ayaz Fərzəliyev və başqaları çıxış etmişdir.

RƏFİQƏ

11 noyabr 2017-ci il

YAP Biləsuvar rayon təşkilatı partiyanın yaranmasının 25 illik yubileyi ilə əlaqədar geniş tədbir keçirib

Yeni Azərbaycan Partiyasının 25 illiyi ilə əlaqədar Biləsuvar rayon təşkilatında keçirilən tədbirdə iştirakçılar ilk öncə rayonun Heydər Əliyev adına Parkında ucaldılan Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsi önünə tar güllə dəstələri düzərək, xatirəsini ehtiramla yad ediblər. Rayonun Heydər Əliyev Mərkəzində davam edən tədbirdə Dövlət Himni səslənib. Sonra tədbir iştirakçıları Yeni Azərbaycan Partiyasının yaratdığı Ulu Öndər Heydər Əliyevin xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad ediblər.

Tədbiri giriş sözü ilə YAP Biləsuvar rayon təşkilatının sədri Kamil Mirzəyev açaraq müstəqil Azərbaycanın inkişafında müstəsna xidmətləri olan YAP-ın keçdiyi 25 illik şərəfli inkişaf yolundan bəhs edərək bildirib ki, YAP monolit birliyi, böyük sosial bazası olan bir partiyadır. Azərbaycan xalqı Yeni Azərbaycan Partiyasını yarandığı gündən Heydər Əliyev partiyası kimi tanıyırdı: "Yeni Azərbaycan Partiyasının zamanın tələbi, xalqın istəyi ilə yaranan partiya olduğunu həmin dövrə nəzər salmaqla, bir daha tədiq etmiş olarıq. Bu, o dövr idi ki, Azərbaycanda kaos, anarxiya, özbaşınalılar, iqtisadi tənəzzül baş alıb gedir, torpaqlarımız bir-birinin ardınca işğal olunur, xalqın sabaha ümidi tamamilə itirdi. Belə bir çətin dövrdə tarix Ümummilli Lider Heydər Əliyevin qarşısına xilaskarlıq missiyasını qoydu. 1993-cü ildə Ulu Öndərin xalqın təkidli tələbi ilə Azərbaycanda siyasi hakimiyyətə gəlişi ilə ölkənin tarixində yeni mərhələnin başlanğıcı oldu, Azərbaycanın bugünkü uğurlarının əsası oldu. Sabitliyi hər bir inkişafın əsası kimi dəyərləndirən Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanı qısa müddətdə uğurlu daxili və xarici siyasəti ilə dünyada sabitlik məkanı kimi tanıtdı".

Nətiq, həmçinin bildirib ki, bu gün öz sərəlarında 700 mindən çox üzvü birləşdirən Yeni Azərbaycan Partiyası Ulu Öndərin layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkənin ictimai-siyasi həyatında aparıcı qüvvəyə çevrilib.

K.Mirzəyev çıxışında YAP-ın qabaqcıl təşkilatlarından biri olan Biləsuvar rayon təşkilatının yaranması və fəaliyyəti barədə də məlumat verib, bu təşkilatda partiya işinin yüksək səviyyədə qurulduğunu diqqətə çatdırıb.

Tədbirdə rayon təşkilatı gənclər birliyinin sədri Aqşin Bağirov, rayon təşkilatı qadınlar şurasının sədri Ləman Yüzbaşova, rayon təşkilatının 1 sayılı şəhər ərazi ilk partiya təşkilatının üzvü Nərimin Muradlı, ismətli kənd ərazi ilk partiya təşkilatının üzvü Rüstəm Əliyev və başqaları çıxış edərək, ölkəmizdə ən güclü siyasi qüvvəyə çevrilmiş YAP-ın Azərbaycan dövlətçiliyi qarşısındakı tarixi xidmətlərindən və qazanılan uğurlardan danışdılar.

Tədbirdə YAP Biləsuvar rayon təşkilatı idarə heyətinin üzvü, Biləsuvar rayon icra hakimiyyətinin başçısı Mahir Quliyev çıxış edərək Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının tarixi zəruriliyindən, onun nəinki regionda, eyni zamanda, beynəlxalq arenada çox böyük siyasi partiyaya çevrildiyini qeyd edib. Bildirib ki, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi partiya Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyalarını davam və inkişaf etdirir.

Tədbirdə Yeni Azərbaycan Partiyasının sıralarına daxil olan bir qrup gəncə üzvlük vəsiqələri təqdim edilib, həmçinin bir qrup partiya fəallarına fəxri fərmanlar verilib.

Tədbirdə Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyevə müraciət ünvanlanıb.

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

YAP Masallı rayon təşkilatı partiyanın 25 illik yubileyi münasibətilə silsilə tədbirlərini davam etdirir

Düənən Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 25 illik yubileyi münasibəti ilə YAP Masallı rayon təşkilatı və Masallı rayon gənclər və idman idarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə Taekvondo idman növü üzrə uşaqlar, yeniyetmələr və gənclər arasında rayon birinciliyi keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə YAP Masallı rayon təşkilatının sədri Seyfəddin Əliyev açaraq partiyanın yaranma zərurətindən, partiyamızın keçdiyi şərəfli yoldan, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdışından, Ulu Öndərin müstəqil dövlətimizin inkişaf yoluna çıxarılması sahəsində gərgin fəaliyyətindən ətraflı danışdı.

Təşkilat sədri qeyd edib ki, Azərbaycan Respublikası bu gün öz tarixinin çox şərəfli,

böyük irəliləyişlər, inkişaf və tərəqqi dövrünü yaşamaqdadır. "Ulu Öndər Heydər Əliyev milli maraqlara əsaslanmaqla həyata keçirdiyi çoxşaxəli siyasət strategiyası bu gün Onun layiqli davamçısı, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən inamla davam etdirilir. Ölkə başçısı, Möhtərəm Prezident İlham Əliyev Cənablarının rəhbərliyi ilə ölkəmizdə bütün sahələrdə, eləcə də, idman sahəsində aparılan uğurlu islahatlar reallaşdırılmaqdadır.

Sonra turnirə start verilib və rayon birinciliyində yarışan müxtəlif çəki dərəcələrindəki qaliblərə YAP Masallı rayon təşkilatı tərəfindən diplomlar, medallar və qiymətli hədiyyələr verilib.

Rövşən RƏSULOV

Yeni Azərbaycan Partiyası-25!

Oğuzda məktəblilər arasında voleybol yarışları keçirilib

Düənən Yeni Azərbaycan Partiyası Oğuz rayon təşkilatı və Oğuz rayon təhsil şöbəsinin təşkilatçılığı ilə partiyanın yaranmasının 25 illik yubileyinə həsr edilmiş ümumtəhsil məktəblərinin oğlanlardan ibarət komandaları arasında voleybol yarışları keçirilib.

Yarışdan öncə, YAP Oğuz rayon təşkilatının sədri Saleh Məhərrəmov, YAP Oğuz rayon təşkilatının sədr müavini Yusif Naxçıvanski, Oğuz rayon təhsil şöbəsinin müdiri Elçin Kərimov yarışda iştirak edən idmançılara uğurlar arzulayaraq, Azərbaycanda idmana və gənclər siyasətinə göstərilən diqqət və qayğıdan danışdılar. Qeyd olunub ki, əsas Ulu Öndər

Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş və bu gün Onun layiqli davamçısı, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən aparılan uğurlu siyasət ölkəmizi daha mütərəqqi gələcəyə doğru aparmaqdadır. Sonra yarışa start verilib. Yarışda Bayan kənd tam orta məktəbinin oğlanlardan ibarət voleybol komandası birinci, Oğuz 2 sayılı tam orta məktəbinin voleybol komandası ikinci və Calut kənd tam orta məktəbinin voleybol komandası isə 3-cü yere layiq görüldülər.

Nəticə göstərən hər üç komandaya YAP Oğuz rayon təşkilatı və Oğuz rayon təhsil şöbəsinin rəhbərliyi tərəfindən Fəxri Fərman və qiymətli hədiyyələr verilib.

R.RƏSULOV

Separatçı meyillər Avropanı çökdürə bilər

Müxtəlif dövlətlərdə formalaşan separatçı meyilləri, müstəqillik iddiaları, hətta mərkəzi hakimiyyəti - ölkəni, ərazini parçalamaq kimi hədələri bu maraqlara uyğun olmadıqda, hədəfə çata bilmir. Elə buna görə də, istər İkinci Dünya müharibəsi dövründə Almaniyanın dünyaya meydan oxumaq strategiyasının, istər Afrikanın şimalında "ərəb inqilabı"nın, istərsə də Kürdüstanda Muxtar Əyalətin və ardınca İspaniya Krallığının Kataloniya Muxtar Əyalətinin müstəqillik cəhdlərinin maraqlara uyğun olmaması səbəbindən, ən qısa zamanda qarşısı alındı. Çünki Avropa, eləcə də ABŞ separatçılığın ağır fəsadlar yarada biləcəyini dərk edirdilər. Həm də, artıq İtaliya, Böyük Britaniya, Belçika və digər dövlətlərdə separatçı meyilləri artmağa və müstəqillik iddiasında olan muxtar vilayətlər meydana gəlməyə başlamışdır.

Amma Avropa və ABŞ-ın, Ermənistanın Azərbaycan ərazilərini işğal etməsi siyasətinin, nə də Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi olan Dağlıq Qarabağın müstəqillik iddialarının qarşısını almaqda maraqlı deyil. Avropa ərazisində müstəqillik təşəbbüsü öz hüquqi qiymətini alır, separatçılıq meyillərinə qarşı sərt tədbirlər görülür, aksiya iştirakçılarına qarşı qanunvericiliyin tələblərinə uyğun cəzalar həyata keçirilir, amma 25 ildir davam edən Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarını işğal siyasətinə qarşı seyrçi mövqe nümayiş olunur.

Doğrudur, sadalanan bu proseslərdə belə fərqli və bir-birini təkzib edəcək məqamlar var və heç də İraqda, Kürdüstan Muxtariyyətində referendum keçirən, müstəqillik qurmaq niyyətində olanlara münasibət, hətta Kataloniya hadisələrinin iştirakçılarına olan münasibətlə də eyni olmadı. Kürdüstanda yalnız vəzifə səlahiyyətləri məhdudiyəti ilə kifayətləndiyi halda, İspaniyada keçirilən "Referendum"dan sonra Avropa İttifaqına üzv dövlətlər, ABŞ və dünyanın bir çox dövlətləri tərəfindən Kataloniya hadisələri qanunsuzluq kimi dəyərləndirilir, İspaniyanın ərazi bütövlüyü tanınır və hətta Kataloniya hökuməti administrasiyasının üzvlərinə qarşı Cinayət Məcəlləsinin səlahiyyət həddini aşmaq maddəsi ilə cinayət işi də başlanılır. Görünür, İspaniyada, daha doğrusu, Avro-

pada baş verən hadisələr, qitədəki digər dövlətlərin də daxili parçalanma meyillərinə, çaxnaşmalara səbəb olma təhlükəsi daha çox qıcıq doğurur və maraqlara uyğun gəlmədiyi üçün bu hadisələrə daha aqressiv yanaşma nümayiş etdirilir və məsələlər təcili olaraq öz həllini tapır.

İkili yanaşma Avropa üçün adi hala çevrilir

ABŞ Dövlət Departamentinin sözcüsü Hazar Nauert bildirir ki, "biz Kataloniyanı İspaniyanın ayrılmaz hissəsi kimi görürük". Spikerin sözlərinə görə, Amerika Birləşmiş Ştatları İspaniya hökumətinin ölkənin ərazi bütövlüyünü qorumaq üçün konstitusional tədbirlərini dəstəkləyir. Müstəqillik referendumuna Avropa Şurası da münasibət bildirərək bəyan edir ki, "heç bir Avropa dövləti Kataloniyanın müstəqilliyini tanımayacaq. Bizim üçün yeganə tərəf- müqabil İspaniya hökumətidir".

Kataloniya hadisələri ilə müqayisə zamanı görünür ki, beynəlxalq təşkilatlar, əsasən də, Avropa dövlətləri Dağlıq Qarabağ məsələsinə münasibətdə açıq-aşkar böyük fərq qoyur. Kataloniya məsələsinin İspaniyanın daxili işi olduğunu bəyan edən BMT, ATƏT, Avropa İttifaqı, bütün Avropa dövlətləri eyni mövqeni illərdir Qarabağ məsələsinə münasibətdə or-

taya qoymurlar. Bəllidir ki, Qarabağdakı ermənilər yerli sakin deyillər və bu baxımdan, onların Azərbaycanın bu bölgəsində dövlət yaratmağa heç bir haqqı və hüququ yoxdur. Ancaq onlar Azərbaycanın ərazisində "referendum" keçirir, özləri üçün "dövlət" elan edirlər. Çünki siyasi hadisələri idarə edənlərin əksəriyyəti bu prosesi dəstəkləyir və hətta Rusiyanın kölgəsində dolanan Ermənistanın işğalçılıq siyasətinə etiraz etməmələri bir yana, etinasızlıq etməklə də beynəlxalq hüquq normalarına kobud şəkildə hörmətsizlik etmiş olurlar. Nə qədər acınacaqlı olsa da, milyonlarla insanı "geopolitik" və "milli" adlanan maraqlarına qurban verən dünya güclərinin ədalətinə inanmaq sadələşmədir və deməli, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası beynəlxalq güclərin marağ dairəsində olan aktual məsələ deyil.

Digər tərəfdən, Dağlıq Qarabağ problemi ilə Kataloniya məsələsinin mənbəyi və mahiyyəti eyni deyil və nəzərə almaq lazımdır ki, kənar bir dövlət tərəfindən - Ermənistan tərəfindən Dağlıq Qarabağın işğal edilməsi faktoru da, üstəlik var. Göründüyü kimi, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə bütün beynəlxalq təşkilatların və dünya güclərinin yanaşması tamamilə fərqlidir və məsələyə münasibətdə, faktiki olaraq, beynəlxalq hüquq və konvensiyalar tapdalanır. Beynəlxalq hüquq hər bir dövlətin özünün qəbul etdiyi hüquq çərçivələrindən də daha yüksəkdə durur və Dağlıq Qarabağ məsələsinə münasibət də, digər münaqişələrdə olduğu kimi, beynəlxalq hüquq normalarına uyğun olmalıdır. Çox təəssüf ki, xristian həmrəyliyi təsiri ilə Dağlıq Qarabağ məsələsində xalqların öz müqəddəratını təyinetmə prinsipi, paralel olaraq tez-tez ortaya atılır, ikili standartlar tətbiq edilir və bu da, öz növbəsində, beynəlxalq hüququn özünü təkzib edir. Çünki Dağlıq Qarabağda yaşayan ermənilər bu ərazilərdə aboregen olmadıq üçün milli azlıq statusundadır və beynəlxalq hüquqa görə milli azlıqlar özlərinin yaşadığı coğrafiyanın siyasi taleyini həll edə bilməzlər. Yəni hər hansı bir

səsvərmə - referendum keçirməklə ərazisində vətəndaş olaraq yaşadığı dövlətin qanunlarını tapdalayıb onun ərazisində dövlət yarada bilməzlər və məhz beynəlxalq hüquq bu halları qadağan edir.

Avropa Dağlıq Qarabağda hökm sürən erməni separatizminə göz yumur

Beynəlxalq təşkilatların xristian və erməni təəssübkeşliyi səbəbindən, müxtəlif mərkəzlərin maraqları ilə üst-üstə düşməməsi üzündən Dağlıq Qarabağ problemi həll olunmur. Həmçinin, bu məsələ Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən heç bir təhlükə gözləməyən qüvvələrin diqqət mərkəzində deyil. Lakin Kataloniya-dakı referendumun öz ardınca Avropada separatizm dalğası yaratdığını nəzərə alsaq, Kataloniyanın müstəqillik qazanması, bütövlükdə Avropa İttifaqı məkanının

çox sürətlə dağılması qorxusu yaradı və Avropa İttifaqı bir vahid məkan funksiyasını itirəcəyindən ehtiyatlanmalı oldu. Elə bu təhlükənin mövcud olduğuna görə Avropa İttifaqının, ABŞ-ın, BMT-nin, ATƏT-in və digər beynəlxalq qurumların Kataloniya məsələsinə münasibəti birnəməli oldu, bu məsələni yalnız İspaniyanın daxili məsələsi kimi tanıdılar. İstənilən halda, yəni istər təhlükə səbəbindən və yaxud hər hansı səbəbdən belə eger Kataloniyanın müstəqilliyi tanınmırsa və bu məsələ İspaniyanın daxili işi elan edilirsə, bu, bir daha onu dikte edir ki, beynəlxalq birlik Dağlıq Qarabağ məsələsinin də Azərbaycanın daxili işi olduğunu, nəinki qəbul etməli, həm də elan etməlidir. Yeni Azərbaycana qarşı yanaşma təzə dəyişməyəcəksə, artıq bu, beynəlxalq hüququn pozulması ilə yanaşı, həm də ikili standartlı yanaşmanın etiraf olunması kimi qəbul olunur.

İnam HACIYEV

11 noyabr 2017-ci il

TƏRS BAXIŞ

Son günlər dağıdıcı müxalifət daxilində baş verən qarşıdurmalarda müəyyən durğunluqlar yaşansa da, ara-sıra qarşılıqlı ittihamlar və didişmələr davam edir. Belə ki, bir müddət öncə, Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının sədri Ə.Kərimliyə yaxın olan 15 nəfər gənc anı qərar verərək, partiyaadan istefa verib, R.Quliyevin "lideri", Ağasif Şakiroğlunun isə sədri olduğu "Gələcək Azərbaycan Partiyası"na qoşulublar. Buna səbəb isə, AXCP sədrinin partiya daxilində saxladığı avtoritar və diktatura rejimi və üzvlərinə qarşı etinasızlığı olub. O cümlədən, Ə.Kərimli "Milli Şura"nın mitinqləri öncəsi və sonrası sosial şəbəkələrdə saxta profillərdə işlətdiyi həmin gənclərə qəpik-quruş vermək-

AXCP-nin "elçibəyçi" qanadı sıxışdırılır

Maraqlı məqamlardan daha biri də AXCP-nin yaradıcısı hesab edilən mərhum Əbülfəz Elçibəyin adı ilə bağlıdır. Çünki kimsəyə sirr deyil ki, məhz Ə.Kərimli başda olmaqla, bu gün onun ətrafında olan müavinləri, eləcə də, digər funksionerlər özlərini "kərimovçu" kimi deyil, "elçibəyçi" kimi təqdim edirlər. Bu amil isə Elçibəyə hələ sağlığı dönəmlərində antipatiya hissləri bəsləyən, ona qarşı ən alçaq münasibətlərdə bulunan Ə.Kərimlinin xoşuna getməyib. Ona görə də, partiyadaxili avtoritar üsul-idarəçilik, o cümlə-

Rəsul Quliyev Əli Kərimlidən amansız revanş almağa hazırlaşır

AXCP-çilər "GAP"ın təsiri altına düşməyə başlayıblar

le, onları aldadıb. Bu barədə partiyadakı etibarlı mənbə informasiya verir.

İstefa verənlər, məhz Əli Kərimliyə qarşı mübarzə aparmağın vacibliyi ətrafında təbliğatlara start verilməli olduqlarını bildirirlər

Yeri gəlmişkən, istefaya gedən şəxslər, artıq "GAP"ın sıralarında yeni profillər açaraq, paylaşıqları statuslarında və çevrələri ilə söhbətlərində AXCP-ni tərk etmələrinin səbəblərini açıq şəkildə göstərməklə yanaşı, digər cəbhəçi fəalları da onlara qoşulmağa səsləyirlər. Daha dəqiq desək, düşərgədə əsas olaraq, məhz Ə.Kərimliyə qarşı mübarzə aparmağın vacibliyi ətrafında təbliğatlara start verilməli olduqlarını bildirirlər. Buna misal kimi, ilk istefa verən cəbhəçi - partiyanın Nərimanov rayon şöbəsinin fəali Aslan Həmidlinin fikirlərini göstərmək olar. "Bu gündən etibarən AXCP-dən çıxaram"-deyə fikirlərini "facebook"da yazan A.Həmidli daha sonra qeyd edib ki, partiya ilə əlaqələrini dayandırır. "Mübarizəmi "Gələcək Azərbaycan Partiyası"nda davam etdirəcəm"-deyə yazan Həmidlinin ardınca, artıq Ə.Kərimlinin partiyasına üzv olmaq üçün ərizə ilə müraciət edən daha iki gənc - Məhəbbət Məmmədzadə və Arzuman Nəbiyev də dərhal öz müraciətlərini geri götürərək, R.Quliyevin lideri olduğu "GAP"a üzvlük üçün müraciət etdiklərini bildirirlər. Maraqlısı da budur ki, onların müraciətlərinə dərhal baxılıb və hər ikisi "GAP" sıralarına qəbul olunublar. Qeyd edək ki, AXCP-nin Buneqədi rayon şöbəsinin üzvü Adəm İbrahim de eyni addımı ataraq, "GAP"a qoşulduğunu bildirib. Beləliklə, onların sayı 15 nəfərə çatıb.

dən, Kərimlinin şəxsi mövqeyinə əks olaraq, istefa verən gənclərin sosial şəbəkədəki istefa statuslarının altındakı şərhlərdən aydın olur ki, onlar AXCP-ni tərk etmələrinə daha bir səbəb kimi ən ardıcıl "elçibəyçi" gənclərin sıxışdırılmasını göstərirlər.

AXCP-dən istefa verən gənclər "GAP"da Rəsul Quliyevin "platforması"nın təbliğ olunduğunu gözəl bilirlər

Yeri gəlmişkən, A.Şakiroğlunun sədri olduğu "YAP"-ın birdən-birə bu qədər "siyasi populyarlıq" tapması da maraqlı doğuran məsələ kimi qabardılmaqdadır. Çünki "GAP"ın maliyyə mənbəyinin, məhz R.Quliyev olması kimsəyə sirr deyil. O da sirr deyil ki, AXCP-dən istefa verən gənclər "GAP"da Elçibəy ideologiyasının davam etdirilməməsi, əsasən, R.Quliyevin "platforması"nın təbliğ olunduğunu gözəl bilirlər. Digər tərəfdən, cəbhəçi gənclərin partiyadan getmələri, yəni Ə.Kərimlidən canlarını qurtarmaları üçün bir bəhanə lazım idi və bu məsələdə maliyyə faktoru da özünü göstərib. Necə deyərler, R.Quliyev pul kisəsinin ağızını açıb. Əbəs yerə deyil ki, "GAP" sədri mətbuata açıqlamasında son zamanlar cəbhəçi gənclərin rəhbərlik etdikləri quruma üzv üçün müraciətlərinin sayının çoxaldığını qeyd edərək, digər müxalifət partiyalarından da bu tipli istefaların davamlı olacağını əminliklə vurğulayıb. Eləcə də, R.Quliyevin yenidən Bakıya "gəlmək" ətrafında səsləndirdiyi bəyanatları Ə.Kərimlinin AXCP-sindən qopmaları artırmağa başlayıb.

Nəticədə, biz yaxın zamanlarda düşərgədə ciddi qarşıdurmanın şahidi olmaq ərəfəsindəyik desək, heç də yanlış deyil. Xüsusilə, AXCP-"GAP" qarşıdurmasının yaranması ərəfəsindədir. Məhz bu amil Ə.Kərimliyə 2018-ci il prezident seçkiləri ərəfəsində qurşaqlı zərbə effekti, yaxud R.Quliyevin Ə.Kərimliyə qarşı bərişməz revanşı kimi də qiymətləndirilə bilər.

R. NURƏDDİNOĞLU

Rüstəm İbrahimbəyovun açıqlaması "Milli Şura"nı niyə pəjmürdə edib?

Qurum rəhbərliyi "fəxri sədr" in dediklərini sosial şəbəkə vasitəsi ilə ört-basdır etməyə başlayıb

Qondarma qurum olan "Milli Şura"nın son vaxtlar üzvləşdiyi rüsvayçılıqlarına əsl "möhürü" adıçəkilən qurumun "fəxri sədri" Rüstəm İbrahimbəyovun sonuncu məlum açıqlaması vurub. Hələ 2013-cü ilin prezident seçkiləri ərəfəsində qurumun "vahid namizədi" olan, sonradan isə bəlli səbəblərə görə seçki prosesindən geri çəkilən İbrahimbəyov artıq nə siyasətə, nə "şura"nın fəaliyyəti ilə, nə də seçkilərlə maraqlandığını bildirib. Nəticədə, bu fikirlər "Milli Şura" rəhbərliyini pəjmürdə edib və çıxış yolunu sosial şəbəkədə özlərinə "haqq" qazandırmaqda axtarmağa başlayıblar. Misal üçün, qurumun qeyri-rəsmi sədri Ə.Kərimlinin dünyada baş verən müxtəlif hadisələrə "ağıllı" münasibətlər bildirməklə, R.İbrahimbəyovun məlum fikirlərinə arxa plana atmağa cəhdlər göstərib. Əlbəttə, onun bu uğursuz siyasi blicliyi diqqətdən yayınmır və zaman-zaman onun fikirləri istehza hədəfinə çevrilir.

İstər Ə.Kərimli, istərsə də onun ətrafında var-gəl edən Gültəkin Hacıbəyli, Cəmil Həsəni və s. siyasətbazlar son daldalanacaq yerləri olan "facebook"da "klaviatura qəhrəmanları"na çevrilirlər. Söz yox ki, bu cür oyunları siyasət deyil, siyasətçilik adlandırmaq daha məntiqli alınır. Beləliklə, "Milli Şura"dakılar yalnız sosial şəbəkə vasitəsi ilə kiçik həcmli, özünürüsvay şəkilli paylaşımrla pafoslu kommentlər yazırlar. Ümumiyyətlə, "Milli Şura"nın keçirdiyi mini-aksiyaların da nəticəsizliyi onları əməli-başlı çətin vəziyyətə doğru sürükləyib. Çox yəqin ki, 2018-ci ildə də bu günlərə qədər yaşadıkları seçki biabırçılıqlarını yenidən yaşayacaqlarını anlayan qurum rəhbərliyi düşdükləri ağır durumdan çıxma bilməməklə yanaşı, digər tərəfdən "fəxri sədr"ləri R.İbrahimbəyov tərəfindən sarsıdıcı zərbəyə məruz qalıblar. Çabalamalar, eləcə də, müxtəlif cəhdlər isə nəticəsiz qalmaqdadır.

RÖVŞƏN

SOCAR oktyabrda dövlət büdcəsinə 137 milyon manat vəsait ödəyib

SOCAR tərəfindən bu ilin oktyabr ayında dövlət büdcəsinə 136 milyon 952 min manat vəsait ödənilib. Şirkətdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bu göstərici 2016-cı ilin oktyabr ayı ilə müqayisədə 11 milyon 607 min manat və ya 9,3 faiz çoxdur. Ümumiyyətlə, cari ilin yanvar-oktyabr aylarında büdcəyə 1 milyard 302 milyon 630 min manat vəsait ödənilib ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 152 milyon 440 min manat və ya 13,3 faiz çoxdur.

Bundan əlavə, bu ilin oktyabr ayında Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna SOCAR tərəfindən 13 milyon 70 min manat vəsait köçürülüb. Bu, ötən ilin oktyabr ayına nisbətən 863 min manat və ya 7,1 faiz çoxdur. Cari ilin yanvar-oktyabr aylarında isə SOCAR tərəfindən Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödəniş 125 milyon 496 min manat təşkil edib ki, bu da 2016-cı ilin analoji dövrü ilə müqayisədə 6 milyon 126 min manat və ya 5,1 faiz çoxdur.

Avropa-Qafqaz-Asiya dəhlizi ilə 9 ayda 38911,8 min ton yük daşınıb

2017-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında Avropa-Qafqaz-Asiya nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan hissəsində daşınmış yüklərin həcmi 38911,8 min ton, yük dövriyyəsi isə 8343,7 milyon ton-kilometr olub. Dövlət Statistika Komitəsinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, yüklərin 24013 min tonu və ya 61,7 faizi avtomobil nəqliyyatı, 9589,8 min tonu və ya 24,7 faizi dəniz yolu nəqliyyatı, 5309 min tonu və ya 13,6 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınıb. 2016-cı ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə dəhliz vasitəsilə daşınmış yüklərin həcmində 4,7 faiz artım müşahidə edilib. Dəhliz vasitəsilə daşınmış yüklərin 19 faizini və ya 7386,3 min tonunu tranzit yüklər təşkil edib.

Bu il nikahdan əvvəl aparılan müayinələrdə 35 cütlükdə talassemiya daşıyıcılığı aşkar edilib

Məlum olduğu kimi, 2015-ci ilin iyunundan ailə həyatı qurmağa hazırlaşan gənclərin nikahdan əvvəl tibbi müayinəsi aparılır. Aparılan həmin tibbi müayinələrdə 14 gün ərzində cavab verilir. "ASAN xidmət" mərkəzlərində bu proses daha tez başa gəlir. Nikahdan əvvəl aparılan müayinələrin əsas məqsədi cütlüklərin talassemiya və virus infeksiyası daşıyıcısı olub-olmadığını aydınlaşdırmaqdan ibarətdir.

B.Eyvazov adına Elmi-Tədqiqat Hematologiya və Transfuziologiya İnstitutundan AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, bu il cəmi 35 cütlüyün hər ikisinin talassemiya daşıyıcısı olduğu aşkar edilib və tərəflərə bu barədə məlumat verilib. Həmin cütlüklərdən 10-u nikaha girməkdən imtina edib.

İnstitutdan onu da bildirlərlər ki, müayinələr nəticəsində virus aşkar edildiyi təqdirdə cütlüklərlə söhbət aparılır və gələcəkdə onların övladlarının da həmin xəstəlikdən əziyyət çəkə biləcəyi barədə xəbərdarlıq edilir. Bundan sonra seçim etmək və qərar qəbul etmək gənclərin öz üzərinə düşür. Onu da qeyd edək ki, son vaxtlar hətta nişanlanmamışdan əvvəl də yoxlanılmaq üçün müraciət edənlər var.

Rusiyada poliqonda partlayış - İki hərbiçi ölüb

Rusiyanın Zabaykalye diyarında hərbi poliqonda döyüş sursatının partlaması nəticəsində iki hərbiçi həlak olub. Trend-in məlumatına görə, hadisə nəticəsində daha 5 hərbinin yaralandığı bildirilib. Qeyd olunur ki, partlayış hədəf meydançalarının partlamamış mərmilərdən təmizlənməsi zamanı baş verib. Yaralı hərbiçilər xəstəxanaya yerləşdirilib.

Azərbaycanda toy mərasiminə qədər icra olunan adətlər: elçilik

Azərbaycanda toy mərasiminə qədər icra olunan adətlərdən biri də elçilikdir. Elçilik qız bəyənildikdən sonra oğlan tərəfindən qız evinə öz yaxın qohumlarından ibarət "nüməyəndə heyəti" - elçi göndərməsidir. Şirin Bünyadova yazır: "Azərbaycanın qədim adətlərindən biri olan "elçilik ailənin qurulmasında ilk addımdır, evlənmək məqsədilə oğlan evinin yaxın qohumlarından ibarət nümayəndələrin qız evinə elçiliyə getməsidir. Lakin hər bir ailədə elçiliyə getməzdən əvvəl oğlan evində ağsaqqallar məsləhətləşir və razılıq əldə olunur".

Elçilikdə bir neçə adət özünü göstərir. Onlardan biri "ağız aramaqdır". Qız başqa oğlanla sözlü olmadıqda, qız evinə "ağız aramaq" bəhanəsilə qadınlar göndərilir. "Ağız aramaq" qızın başqasına verilməyinin əmin olmaqdır. Elçilik barədə Şirin Bünyadova yazır:

"Kişilər elçiliyə getməzdən əvvəl, qız ailəsinin münasibətini öyrənmək məqsədi ilə, ilk növbədə, onun evinə oğlan evi tərəfindən yalnız qadınlar gedir. Bu xüsusiyyət həm orta əsrlərdə, həm də müasir dövrdə icra olunan dəyişməz adət olaraq qalır. Müasir dövrdə də, məhz yaşlı qadınlar elçi gedirlər. Elçiliyin nəticəsi isə müxtəlif ola bilər. Bu baxımdan da ilk olaraq, qadınların getməsi qız evinin razı olub-olmayacağını öyrənmək məqsədi daşıyır. Qəti olaraq "yox" cavabı alınarsa, kişilər elçi sifətilə o evə gedə bilməzlər. Elçi getməzdən əvvəl, kişilərin məsləhətləşmələri haqqında "Kitabi-Dədə Qorqud"da belə deyilir: "Baybörə bəy dedi: "Oğul, Qalın Oğuz bəylərini evimizə dəvət edək, necə məsləhət görərlərsə, ona uyğun da iş görək". Bütün Qalın Oğuz bəylərini çağırub evlərinə yığdılar. Zəngin qonaqlıq verdilər. Qalın Oğuz bəyləri dedilər: "Bu qızı istəməyə kim gedə bilər?" Məsləhət gördülər ki, Dədə Qorqud getsin. Elçilik zamanı kişilər gedirsə, qız yiyəsinə, əsasən, hansı sözlərlə müraciət edildiyi "Kitabi-Dədə Qorqud"da şərh olunmuşdur:

Qarşı yatan uca dağını aşmağa gəlmişəm.

Çoxub-daşan təmiz suyunu keçməyə gəlmişəm.

Gen ətəyinə, dar qoltuğuna qısilmağa gəlmişəm.

Tanrının əmrilə, peyğəmbərin rəyi ilə

Aydan arı, gündən duru bacın Banıçıçəyi

Bamsı Beyrəyə diləməyə gəlmişəm!

Nizami yaradıcılığında baş tutan və baş tutmayan elçilik haqqında ətraflı məlumat vardır. Şair "Leyli və Məcnun" əsərində bunun hər ikisini incəliklərinə qədər təsvir etmişdir. Məsələn, oğlan evinin ağsaqqallarla məsləhətləşməsi, elçi gedərkən, qız evinə müəyyən hədiyyələr təqdim etməsi və qız evinin də yox cavabı verməsinə baxmayaraq, gələn elçiləri bir qonaq kimi ləyaqətlə qarşılaması kimi məsələlər öz əksini tapmışdır.

El adətində görə, elçi də bir qonaq hesab olunduğundan onu təhqir etmək, qovmaq ədəbsizlik sayılır. Çünki "hələ qədim dövrlərdən başlayaraq indiyədək davam edən qonaqpərvərlik adətinin, xüsusilə elçilik, nişan və toy mərasimləri zamanı icrası daha diqqətəlayiqdir.

Belə ki, burada qonaqpərvərlik

özünəməxsus tərzdə icra olunur. Qız evinə oğlan evi hədiyyələr təqdim edir. Ev sahibi də gələn qonaqları lazımi qaydada qarşılayıb yola salmağa ciddi riayət etməyə çalışır. Qeyd etməliyik ki, elçilikdə mahiyyət etibarilə qonaqpərvərliyə xas olan əlamətlər özünü büruzə verir. Əsərdən aydın olur ki, "elçilik zamanı valideynlər arasında aparılan danışıqlar da sovdələşməyə bənzəyir".

Məhəmməd Füzulinin "Leyli və Məcnun" əsərində toya qədərki el adətlərindən biri olan elçilik haqqında bəhs edilir. Füzuli Məcnunun atasının öz yaxın adamlarını cəmə edib, Leylini atasından istəməyə getdiyini qeyd etmişdir. Danışiq əsnasında Məcnunun atası əsil-nəsəbi barədə qız evinin məlumatı olduğunu söyləyir.

Lakin qız evi tərəfindən rədd cavabı alan oğlan evinin adamları pərt və naümid vəziyyətdə, incik halda geri qayıtmalı olurlar. Bir sözlə, burada baş tutmayan elçilik haqqında söhbət gedir. Baş tutmayan elçiliklə yanaşı, elə həmin əsərdə Nizami baş tutan elçilikdən xəbər verərək göstərir ki, "İbn Səlam Leylini görüb bəyendikdən sonra ona "dilli-dilavər" bir elçi göndərir, vasitəçi salır və çoxlu hədiyyələr təqdim edir. Burada onu da qeyd etmək lazımdır ki, elçilikdə vasitəçi sifətilə təşrif buyuran adamın özünün danışıq qabiliyyəti və ünsiyyətdə olarkən, qız evinə təsiretmə bacarığından da çox şey asılıdır. Leylinin valideynləri öz razılıqlarını bildirsələr də, hələ oğlan evinin gözləməli olacaqlarını söyləyirlər. Çünki qədim el adətində görə, elçi gələn oğlan evinə birinci dəfədən "hə" deyilməzdi. Qızın valideynləri bu vaxt tam cavab verməyib, bir daha məsləhətləşmək lazım olduğunu bildirdilər. Bu, qız evinin öz ləyaqətini saxlaması ilə əlaqədar idi".

Qızbəyənmə və elçilik kimi adətlərin icrasında valideynlərin xüsusi rolunu qeyd etmək lazımdır. Belə ki, gənc ailənin yaranmasında maddi və mənəvi təminat məsələləri, məhz onların üzərinə düşən məsuliyyətli iş olaraq qalır. Qız evinə müxtəlif mərasimlərlə əlaqədar təqdim olunacaq hədiyyələr və başlıq pulu şəxsən oğlanın özünün deyil, məhz onun ata-anasının və qohum-əqrəbasının öhdəsinə düşür. Elçilik adəti ailənin bütün üzvlərini vahid bir məqsəd yolunda səfərbər edir və birgə fəaliyyətə sövq edir. Ona görə də, qız bəyənildikdən də son söz yəne valideynlərə məxsusdur. Nikah olduqca ciddi bir məsələ sayıldığından, gəlinin seçilməsi məsələsinin ictimai fikirlə yanaşı, həmçinin, uzun ömür yolu keçib böyük həyat təcrübəsi qazanan valideynlərin rəyinə xüsusi qiymət verilir. Elçiliyi valideynlərin arzularına çatması, övladlarının xoşbəxtliyə qovuşmasını görmək yolunda atılan addım kimi dəyərləndirmək lazımdır. Bu adət həm də əziyyətlə övlad böyütmüş ata və ananın şəxsiyyətinə hörmətdir. Belə bir işdə valideynlərin də övladlarına və onların duyğularına qarşı hörmətlə yanaşması və onların seçimini razılıqla qarşılaması daha yaxşı olar.

Bu xüsusiyyət öz əksini Nizaminin "Leyli və Məcnun" əsərində də göstərir. Elçiliyi qurulacaq ailə həyatının açarı hesab etmək olar. O, müterəqqi xarakterə malik olmaqla, toy mərasiminə gedən yolun

müjdəçisidir, bir vəsətdir, ailə xoşbəxtliyinə gedən yolun zəruri olan başlanğıc mərhələsidir. Elçilik oğlan evində öncədən düşünülmüş xeyri niyyətin qız evinə bəyan edilməsi şəklinə təzahür edir. O, həm qız, həm də oğlan evinin arasında yaranan xoş ünsiyyət və əlaqənin təməl daşdır, həmçinin, gələcək qohumluq münasibətlərinin inkişafına əsaslı zəmin yaradır və bu işdə körpü rolunu oynayır. Elçilik vasitəsilə gələcək ünsiyyətə yol açılır və əlaqələr zəruriləşir. Əgər elçilikdə iştirak edən tərəflər eyni elin - obanın bir - birini uzun müddət tanıyan ailələdirsə, buradakı ünsiyyətdə bir o qədər də problem yaranmır. Ailələrin bir-birinə olan qarşılıqlı münasibətlərini öncədən müəyyənləşdirmək də mümkündür. Lakin müxtəlif bölgələrin icmalarına malik olub, bir-birələrinin adət və ənənəsinə bələd olmayan ailələr arasında münasibətlər qurulursa, onda elçilik zamanı ilk tanışlıq başlayır və bu, gələcək qohumluq əlaqələrindəki fəaliyyətin nizamlanmasında əhəmiyyətli rol oynayır. N.Gəncəvi "Xosrov və Şirin" əsərində elçiliyin əhəmiyyətini vurğulayır. Göründüyü kimi, şair burada yığcam şəkildə elçilik adəti ilə əlaqədar ağsaqqalların məsləhətləşmələri barədə söz açmışdır. Müasir dövrdə də, xüsusən, kənd ailələrində bu cür məsləhətləşmələr qalmaqdadır. Məsələn, Qarabağ bölgəsində bu məsələ daha qabarıq şəkildə özünü göstərir. Lahıcın ailə məişətindəki ənənələri tədqiq edən A.Əlizadə də təsdiq edir ki, keçmişdə olduğu kimi, indi də oğlanu evləndirməyə qərar verən ata (əksər hallarda) hörmətli ağsaqqalları yığıb öz məqsədini bildirir və onların da bu işə fikir bildirmələrini xahiş edir. Lakin qızın seçimdə valideyn, əsasən, öz düşüncələrini rəhbər tuturdu. M.Füzulinin ailə ilə bağlı fikirləri vardır. O, ehtiraslı və alovlu məhəbbətlə sevməyi, Leyli ilə Məcnunun qarşısalmaz meylini təsvir etmişdir. Bu xüsusda Ç.Qacar haqlı olaraq yazır: "Vergili eşq şairi ilahi eşqi, Yaradana - yaranana sevgini, poetik obrazlarla, zərgər incəliyi ilə işləyərək qeyri-adi sənət səviyyəsinə ucaltmışdır". Füzuli canfədə bir məhəbbəti tərənnüm edir. Onun ələmində yüksək eşq duyğusunun əsasında qarşılıqlı bağlılıq, sədaqət, fədakarlıq, əzabkeşlik və əzmkarlıq durur. Şair zamanının gerçəkliklərini canlandırmağa çalışsa da, haradasa dövrün adət və ənənələrini təsvir etsə də, əslində, bütün yaradıcılığı boyu daha çox görmək istədiyi dünyanı vəsf etməyə çalışmışdır. Onu da əlavə edək ki, bu cəhətdən Füzulinin yaradıcılığı açıqdır, aydındır və səmimiyyətlə doğrulmuşdur. Belə ki, "Füzuli lirikasında məhəbbət fərdi, cinsi duyğuların təsvirindən uzaq olub və dərin ictimai-fəlsəfi məzmun kəsb etmişdir".

İlk olaraq onu qeyd etməliyik ki, şair ailənin təməlinə eşqi əsas götürür və onu əbədiyaşar bir hiss kimi "Leyli və Məcnun" əsərində ölümsüzləşdirir. Şair əsərin qəhrəmanı Məcnunu insanlar olmayan səhraya aparıb çıxarır. Heyvanlarla ünsiyyət bağlayan Məcnun insanlardan uzaqlaşaraq, tənha həyat tərzi sürməyə çalışır. Onu yaşadan isə yalnız Leyliyə olan sevgisidir. Leyli onu həyata bağlayan qüvvə, ilham perisi və sevinc mənbəyidir. Düzdür, bir canfəza Leyli yolunda Qeys

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin, milli adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətinin təbliği" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Məcnun dəli olur, əsər çoxlu ölüm hadisələri, bir sözlə, faciə ilə nəticələnir. Lakin Füzulinin qayəsi bu deyildir. Çünki məqsədi başqa olan şair, demək istəyir ki, eşqə bu dünyada əngəl olmaq mümkün ola bilər, lakin o biri dünyada əsla. Çünki bu dünyada birləşmə bilməyən əsərin qəhrəmanları öz məhəbbətlərini cənnətdə yaşadırlar. Belə ki, əsərin sonunda Leyli ilə Məcnun öldükdən sonra dostlarının onları yuxuda cənnətdə görmələri dediklərimizi bir daha təsdiqləyir. Bu, onu göstərir ki, Füzuli "axirətə sığınmağı üstün tutub". Əsər boyu saf və təmiz bir eşqə tənənəsi və zəfər çalmasını ləbüllüydü təsdiq edilir. Şairin orijinallığı da, məhz bundadır. Füzulinin özünəməxsus dünyasında mühüm yer tutan məhəbbət məsələsinə müxtəlif alimlərin də münasibəti maraqlıdır. Məsələn, Z.Cöyüşov "Həzz və izzirab" kitabında Füzuli yaradıcılığına əsaslanaraq, şairin eşq fəlsəfəsini belə açıqlayır: "Eşqi, məhəbbəti çox geniş və çox əhatəli şəkildə başa düşən Füzulinin şərhində məhəbbət çox böyük mənəvi qüdrətə malik olan ülvə və müqəddəs bir hissdır. Onun fikrinə, məhəbbət aşiqlərin həyat yolunu işıqlandıran bir qüvvədir. Həqiqət yolunun yolçuları məhəbbətdən qüvvət almalıdır. Məhəbbət elə bir kamil nəşədir ki, şərab öz hərətini, musiqi sədəsi vətəşir qidasını ondan almışdır. Məhəbbət ələmi bərabərlik və birlik ələmidir". Bu şərh Füzuli yaradıcılığında tərənnüm olunan məhəbbət hissini dolğunluğu ilə əks etdirir.

Arif Ərdəbilinin "Fərhadnamə"sində toy mərasimi ilə bağlı məqamlara yer verildikdən, toydan qabaqki mərhələ olan elçilik adəti haqqında da söhbət açılır. Bu barədə şairin əsərini tədqiq edən Nüşabə Araslı yazır: "Ziyafət zamanı Fərhad

şəklini Çində görmüş olduğu Gülüstani görür. O, fürsət düşdükcə, öz məhəbbətini qıza bildirməyə çalışır, Gülüstani də bunu hiss edir. O da Fərhada hüsn-rəğbət bəsləyir. Sonra Fərhad öz məhəbbətini açıb Şarura deyir. Şarur Fərhad tərəfindən Gülüstani üçün elçilik edir. Bu zaman o qızın atasına Fərhadın Çin şahzadəsi olduğunu söyləyir. Ancaq usta qəti bildirir ki, o, qızını daş sənətinə özünə kimi yaxşı bələd bir sənətkarə verəcəyinə and içmişdir. Onlar belə qərara gəlirlər ki, Fərhad elə sabahdan daş sənətini öyrənmək üçün usta ilə işə başlasın". Bu şərt qarşısında Fərhad yenilmir, əksinə, qarşısında məsuliyyətli bir vəzifənin durduğunu bütün varlığı ilə hiss edir. Bu xüsusda N.Araslı belə yazır: "Bu məhəbbət Fərhada ilham verir, onu daş sənətini öyrənməyə ruhlandırır. Fərhad, məhz öz məhəbbətinin şiddəti ilə az bir müddətdə məşhur sənətkarı istedad və bacarığı ilə heyətdə qoya bilir. Poemanın birinci hissəsində qarşılıqlı məhəbbət ifadə olunur. Arif Gülüstani də saf məhəbbətlə sevdini göstərir".

Buradan görünür ki, bəzi hallarda elçiliklə oğlan tərəfin razılıq cavabını əldə etməsi üçün, hətta qız evinin qoyduğu bir sıra icrası uzun vaxt tələb edən ağır şərtləri belə yerinə yetirmək lazım gəlir. Əbu Bəkr əl-Ötbi əl-Əhəri yazır: "Şeyx Həsən oraya getdikdə, şahzadə Əli Padşahın qardaşı Məhəmməd bəyin qızını istədi, bundan sonra Məhəmməd bəyin məqamı yüksəldi və onun adı ələmə yayıldı". Bu, onu göstərir ki, elçilik vasitəsilə, qohumluq əlaqələri yaradıldıqdan sonra, hətta müəyyən məqama çatana qədər olurdu.

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Alimlərdən xəbərdarlıq: Kontakt linzalar təhlükəlidir!

Nyu-York Universitetinin Tibb məktəbi alimləri yeni araşdırmalardan sonra belə qərara gəliblər ki, kontakt linzalarının taxılması ziyanlıdır. Araşdırmalar göstərib ki, kontakt linzaları gözün üzərində yaşayan mikroorqanizmlərin tərkibini dəyişir ki, bu da ciddi göz xəstəliklərinin inkişafına səbəb ola bilər. MedicalDaily xəbər verir ki, araşdırmada 20 nəfər insan iştirak edirdi. Onlardan 9-u kontakt linzaları taxırdı, qalanları linzalardan istifadə etmirdi.

6 həftə ərzində davam edən araşdırma göstərib ki, linzaların taxılması zamanı dəridə yaşayan mikroblar gözün üzərinə düşür və nəticədə gözün bakterial tərkibi dəyişir. Bu isə papilyar konkvitivitin və keratitin (gözün buynuz qişasının iltihabı) riskini xeyli artırır.

Beynimizi qorumaq və inkişaf etdirmək üçün nə etməliyik?

Beyninizin sağlamlığını qorumaq üçün ondan istifadə etmək lazımdır. Bu, hamıya aiddir. Amma bunu necə etmək olar?.

Texas Universitetinin mütəxəssisləri bu suala cavab tapmağa çalışıblar. 220 nəfər 60 yaşdan yuxarı adamı bir qrup halında toplayıb, onlara maraqlı həyat tərzini yaşadıblar. Bütün qrupun üzvləri 3 ay boyunca həftədə 15 saat ərzində zehni fəaliyyət ilə məşğul olublar. Bəziləri klassik musiqiyə qulaq asıb, bəziləri krossvord və tapmaca ilə məşğul olub, bəziləri bir-biri ilə söhbət edib, bəziləri qrup halında təbiət qoynunda gəzib, bəziləri isə yeni bilgiler əldə etməyə çalışıblar.

3 aydan sonra alimlər qrup üzvlərini testdən keçiriblər. Nəticələr isə belə olub ki, ancaq təzə nəse öyrənənlərin beyni bu müddət ərzində inkişaf edib. "Beyni aktiv saxlamaq bəs etmir, mütləq yeni nə isə öyrənmək və öyrəndiklərimizi tətbiq etmək lazımdır"- deyərək, təcrübənin rəhbəri Denis Park qeyd edib. Alimlər məsləhət görür ki, beynimizi qorumaq və inkişaf etdirmək üçün gündəlik həyatımızda nə isə yeni bir şey öyrənməyə çalışmalıyıq.

Təbrik edirik!

Bu gün Cəfərov Tamerlan Aydın oğlunun 26 yaş tamam olur. Bu gözəl payız günündə anadan olan Tamerlanı ad günü münasibətilə atası, anası, dayısı, əmisi və bibisi ürəkdən təbrik edir. Ona uzun ömür, can sağlığı və həyatda xoşbəxtlik arzulayırlar.

ELAN

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Korreksiyaedici ixtisası üzrə IV kurs tələbəsi Karaman Azadın adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

* * *

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Riyaziyyat müəllimliyi ixtisası üzrə II kurs tələbəsi Abdulayeva Hürzət İsmicahan qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

* * *

"ANACO" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (VÖEN: 1500032891) yenidən təşkil olunaraq "ANACO" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinə çevrildiyini elan edir.

* * *

Xaçmaz rayon sakini 29 yanvar 1984-cü il təvəllüdü Əskərova Aygül Qurban qızına verilmiş əmək kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

SƏS

Son səhifə

11 noyabr

"Qarabağ"-"Çelsi" oyununa 45 mindən çox bilet satılıb

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasının qrup mərhələsi çərçivəsində Azərbaycan çempionu "Qarabağ"la İngiltərənin "Çelsi" klubu arasında Bakıda keçiriləcək oyuna bilet satışı davam edir. AZƏRTAC xəbər verir ki, artıq qarşılaşmaya 45 mindən çox bilet satılıb. Bu barədə Ağdam klubunun "Facebook" səhifəsi məlumat yayıb. "Qarabağ"-"Çelsi" oyunu noyabrın 22-də Bakı Olimpiya stadionunda keçiriləcək.

Azarkeşlər biletləri "ASAN xidmət" mərkəzlərindən, Heydər Əliyev Sarayının kassasından, "28 Mall", "Gənclik Mall", "Park Bulvar" ticarət mərkəzlərindən, "Azərbaycan", "Nizami" kinoteatrlarının yaxınlığından və Üzeyir Hacıbəyli küçəsi 69x ünvanından ala bilərlər. Eyni zamanda, biletləri "iTicket.az" saytıdan onlayn əldə etmək də mümkündür. Biletləri əldə edərkən şəxsiyyət vəsiqəsi təqdim olunmalıdır.

"Qalatasaray"da yarpaq töküümü!

"Qalatasaray" klubu artıq transfer çalışmalarına başlayıb. SİA-nın məlumatına görə, klubun bu istiqamətdə işlərə indidən başlamasının səbəbi isə bir çox futbolçunun mövsümün sonunda müqaviləsinin bitməsidir. Hazırda heyətdən kənar qalan Ryan Donk, Nigel De Jong, Hakan Balta və Umut Gündoğanın mövsümün sonunda bitəcək müqavilələri yenilənməyəcək və onlar komandadan göndəriləcəklər.

Koray Günther, Eray İşcan və Yasin Öztekin isə komandadakı teleferləri özləri müəyyənləşdirəcəklər. Yeni transfer edilən Cedric Carasso və İsmail Latovlevici ilə icarəyə götürülən Jason Denayerin isə gedib və qalacaqları göstərəcəkləri oyunlardan sonra bilinəcək.

Futbol üzrə milli komandamız beynəlxalq turnirdə iştirak edəcək

Futbol üzrə Azərbaycan milli komandası dekabrın 2-7-də İranın İsfahan şəhərində təşkil olunacaq "4 Top Nations" ənənəvi beynəlxalq turnirdə iştirak edəcək. AFFA-nın saytında yer alan xəbərə görə, turnirdə Azərbaycan yığma komandası ilə yanaşı, İran, Qazaxıstan və Rusiya milliləri də mübarizə aparacaqlar. Turnir çərçivəsində millimiz dekabrın 3-də İran, ertəsi gün Rusiya, dekabrın 6-da isə Qazaxıstan yığması ilə qarşılaşacaq.

Azərbaycan şahmatçısı Moskvada keçirilən beynəlxalq turnirin qalibi olub

Azərbaycan şahmatçısı Gövhər Beydullayeva Şahmat Federasiyaları Assosiasiyasının Moskvada keçirilən və Mixail Botvinnikin xatirəsinə həsr edilmiş birinci açıq beynəlxalq turnirində bütün rəqiblərinə qalib gələrək çempion adını qazanıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, FIDE ustası G.Beydullayeva (2216) turnirdə 14 yaşadək yeniyetmələrin yarışında bütün partiyaları qələbə ilə başa vuraraq 10 mümkün xaldan 10 xal toplayıb. O, turnirin sonuncu - 11-ci turunda moldovalı Valentina Rotaruya qalib gəlib.

G.Beydullayeva inamlı çıxışı ilə ən yaxın izləyicisini - birinciliyə namizədlərdən hesab edilən Ermənistan şahmatçısı Mariam Mkrtçyanı 3,5 xal geridə qoyub. Azərbaycan şahmatçısı Ermənistan təmsilçisini turnirin ikinci turunda məğlubiyətə uğradıb. Qaliblərə mükafatlar Moskva Mərkəzi Şahmat Evinə təqdim olunub. Beləliklə, qızların yarışında birinci yeri Azərbaycan şahmatçısı Gövhər Beydullayeva (10 xal) tutub. Ermənistan nümayəndəsi Mariam Mkrtçyan 6,5 xalla ikinci, Özbəkistan şahmatçısı Yuliya Xeqay isə 6 xalla üçüncü yerdə qərarlaşdı.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.**

**Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel:598-33-90 Faks:493-11-62**

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**